

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

4.

Sædbudhæfdeskrift
til
den offentlige Cramen

Metropolitanskolen

i Juli 1850.

-
1. Første Assnit af en Afhandling om Jo-Mythen af Overlærer C. Berg.
 2. Skoleafsterretninger af Rector, Prof. D. Borgesen.
-

Kjøbenhavn.

C. Nykøbing Kathedralskole.

*Jfr. Rector Rosendahl
datab. af prægning
fra Helsingør.*

Indbydelsesfrift

til

den offentlige Examens

i

Metropolitanskolen

i Juli 1850.

-
1. Første Afsnit af en Afhandling om Jo-Mythen af Overleverer C. Berg.
 2. Skoleesterretninger af Rector, Prof. B. Borgen.

Kjøbenhavn.

Trykt i det Schultziske Officin.

I.

Første Absnit

af

en Afhandling om Jo-Mythen.

af

C. Berg,

Overlæser.

Dmrent ved Paasketider blev jeg af Hr. Professor Borgen
anmodet om at skrive den lille Afhandling, som pleier i Sko-
lens Program at gaae forud for de aarlige Skoleesterretnin-
ger. Jeg var dengang netop bestjaeftiget med at undersøge
Io-Mythen, som jeg ved Læsningen af Aischylos var bleven
nødt til noiere at gaae ind paa. De mange, ofte hinanden
ophævende, Forsøg, som Nyere — Heyne, G. Hermann, Hug,
Kreuzer, Böttiger, Welcker o. s. v. — have gjort, forat udhyde
denne Mythe, gjør Behandlingen af den overmaade trættende.
Vel finder man Sagnets Hovedtræk udpegede hos hver af
dem — og det er unægteligen en Hjælp —, men tillige an-
vendte efter enhvers særegne Anskuelse. Snart har man phi-
losopherende ligesom revet det abstrakte Indhold ud af den
poetiske Form, hvori Mythen er indklædt, og med Skønhe-
den — den poetiske Form — tillige tilintegjort Mythens
Sandhed; snart har man ad Historiens Bei gjort Tankens
lette Føstre til materielle Fakta. Det forekom mig derfor
nødvendigt at slaae ind paa en Bei, som afgiver en Deel

fra den sædvanlige. Medens man nemlig ellers besærende fremstiller en Mythes Betydning og støtter Forklaringen ved Henviisninger til de og de Steder hos Forfatterne, har jeg foretrukket, først som en simpel Beviser at føre Læseren omkring til de gamle Forfattere; derefter at give en saavidt muligt udtommende Fremstilling af de Mieres Opsattelse; og endelig selv forsøge paa at bringe Læseren til at faae i det mindste en Anelse om Mythens ældste Betydning. I dette Aars Program kan fun komme første Afdeling, da jeg for Dieblifiket har saa ringe Tid til min Raadighed.

Det er en betydningsfuld bemærkning, som Herodot har gjort, idet han i anden bog af sin Historie siger, at Homer og Hesiod have forfattet Hellenernes Theogoni, have givet Guderne Navne, tildeelt hver bestemte Gresposter, Færdigheder o. s. v. Paa den ene Side udtaler han herved den Sandhed, at disse Digttere fremtraadte paa en Tid, da Stammerne ikke længer saa skarpt stode ligeoverfor hverandre; da Bevidstheden om fælles Nationalitet begyndte at røre sig over Hellas; da den syldigere og klarere Anskuelse af olympiske Guder, med Zeus i Spidsen, trængte den dunkle Tro paa mere physiske Magter til side; da ideale Billeder af selve det menneskelige og nationale Liv traadte istedenfor den usklare Anelse om noget Høiere, som Naturens Vexel — forskellig efter de lokale Forholde — og Tanken om noget Hünstides fremkalde. Paa den anden Side blive Herodots Ord et Vidnesbyrd til om den mægtige Indflydelse Homers Genius udvvede paa Tidsalderen ¹⁾). Men desto forsigtigere maae

¹⁾) „Größte Sympathie mit den Neigungen, Auschauungen, Richtungen des Volkes auf der Seite des Dichters und dazu die Gabe des Gesanges und höchste Virtuosität in der Ausübung: auf der Seite des Volkes dagegen, was natürliche Folge einer solchen Kunst ist, größte Geneigtheit, in den Gedanken und Worten des Dichters seine eigenen Vorstellungen wiederzufinden und in dieser besseren und bestimmteren Form sich von neuem anzueignen. Unmöglich ist es dabei, daß ein Dichter einen anderen Glauben habe, als das Volk, wenigstens in den Zeiten, wo die Religion Alles, die Incunabeln aller Bildung, die Vermittlerin jedes Austauschens von Gefühlen oder Gedanken ist“. Preller. Demeter u. Persephone. S. 269. Smlyg. R. D. Müller. Kleine Schriften. II, S. 91.

dersor saavel Homer som senere Digttere i deres anthropomorphistiske Retning benyttedes, hvor det gjælder om at anføre de ældre Natursabler, og Dtsr. Müller¹⁾ gør netop med Hensyn hertil opmærksom paa, at Homer ikke altid bør tjene som Bevis for eller imod en Natursabels Ælde. Den højeste Tids frigeriske Liv, der i høj Grad var gennemtrængt af sandelig Kraft- og Livsfylde, vilde gjenstinde — hvis jeg tør bruge saa stærkt et Udtryk — sig selv eller sin Bedrift overalt. Alt hvad der optræder som handlende hos Homer handler paa menneskeviis og føler som Mennesker, det være Mennesker eller Guder eller Øvr²⁾). — Da det nu er af den højeste Vigtighed, for rigtigen at kunne fatte den tredie Periode af det græske religiøse Liv, da Eleusis blev Centrum, og Dionysos, Demeter og Persephone Hovedgjenstande for Tilbedelsen, idetmindste at faae en Forestilling om den ældre Natursymbolik, som blev trængt til side af den heroiske-delphiske Retning, have flere af Nutidens Mythologer især rettet deres Bestræbelsler paa at fremstille en enkelt Guddoms Fleerhed af Skikkeler, deles i forskellige Landsdele, deles til forskellige Tider. Et lille Forsøg paa at gaae i disses Godspor har jeg vovet at gjøre ved her at begynde paa en Afsætning om Jo-Mythen.

I.

De vigtigere skriftlige Mindesmærker fra Oldtiden om denne Mythe.

Hvorvidt Homer har hændt Mythen, er ikke aldeles klart. I det bekjendte Sted i fjortende Bog af Iliaden

¹⁾ Kleine Schriften 2 B. S. 119.

²⁾ s. Cr. Achilles's Heste. Smldn. D. Müller. Prolegom. z. e. w. Myth. S. 83.

(B. 315), hvor Homer unægteligt med et vist næsten skægtigt Lune har fortalt de gamle Pelasgers Lære om Here's og Zeus's ἐργός γάμος, omtaler Zeus ikke Jo blandt dem, han har elsket. Det Eneste, som i Iliaden og Odysseen tyder hen paa Mythen, er det uden nogensomhelst Forklaring forekommende Tilmavn til Hermes, Ἀργειρότης. Uagtet vel Eustathios¹⁾ giver en heel Deel Forklaringer, synes dog den at staae fastest „παρὰ τὸ Ἄργον τὸν πολυόμματον κύνα πεφορεῦσθαι ὑπὸ αὐτοῦ, τὸν Ἰοῦς φύλακα“²⁾. Hos Hesiod findes derimod flere Spor af Mythen. Af det Hesiodiske³⁾ Digt, Alzimios, er bevaret to Fragmenter, der berøre denne Mythe, det ene hos Stephan fra Byzantz⁴⁾, det andet i Scholiet til Euripides's Φοίνισσαι⁵⁾). — Aischylos har paa sin eller sin Tids Maade anvendt Mythen paa flere Steder. I Stykket „den bundne Prometheus“ kommer Jo paa sin Omflakken til den Klippe i Østen, hvortil

¹⁾ Til Odys. 5. p. 1522, 52 = 206, 14.

— Iliad. 2. p. 182 = 138.

²⁾ Smgln. Mysch. Odys. I. S. 72. Mærkeligt er forresten følgende Scholie til Hesiod. B. 384 af "Ἐργα καὶ ἡμέραι: Ἀργειρότης, ὃ τοι ὁ ἐν Ἄργῳ φωνῶν ... εἰρηνικὸς γάρ ὁ Θεὸς καὶ ἀψυδῆς· οἱ δὲ τεώτεροι, ὅτι Ἄργον ἐφόνευσε τὸν πανόπτην. — Dgs. βοῶπις hensøres til Mythen af Eckermann og Panoffa.

³⁾ S. Dünzer. Fragm. ep. Poes. S. 56. Der har været en Strid om, hvo ὁ Αἴγιμον ποιήσας er i Fragmentet hos Euripides's Scholia. S. Goettling, Hesiod. p. XXVIII. Welcker, Episch. Cycl. I. S. 266. Ostfr. Müller, Prolegom. S. 399. — Markscheffel (Fragm. Hesiod. p. 161) synes imidlertid med tilstrækkelige Grunde at have bevist, at Digteren er Hesiod.

⁴⁾ „Ἀβάντις“. ὡς Ἡσίοδος ἐν Αἴγιμοις δευτέρῳ περὶ Ἰοῦς νήσῳ ἐν Ἀβάντιδι διγ.

τὴν πελὼν Ἀβάντιδα πικλησον Θεοι αἰὲν ἔοντες,
τὴν τότ' ἐπώνυμον Εὔσοιαν βοὸς ὄνόμασεν Ζεὺς.

⁵⁾ Schol. til B. 1131. Σζεξ Sl. S. 843 fg.
Καὶ οἱ ἐπίσημοι Ἄργον ἵει κρατερόν τε μέγαν τε

den gamle Titan nyligen er blevet smeddet af Hephaistos paa Zeus's Befaling. Her fortæller deels Jo selv¹⁾, deels

*Τέτρασιν δοφθαλμοῖσιν δρώμενον ἔνθα καὶ ἔνθα
Ἀκάματον δὲ οἱ ὄρος θεὰ μένος, οὐδὲ οἱ ὑπνος
Πίπτεν ἐπὶ βλεφάροις, φυλακὴ δὲ ἔχεν ἔμπεδος αἰσι.*

Hertil kommer vistnok endnu (smagn. Apollodor. Biblioth. 2, 1, 3), hvad Scholialeten til Platons *Sympos.* 774. b. har bevarret, idet han siger: *Ἄφροδισιος ὄρκος οὐκ ἐμποίημος, ἐπὶ τῶν δι’ ἔρωτα δύνυόντων πολλάκις καὶ ἐπιορκούντων. μέμνηται δὲ ταῦτης (παροιμίας) καὶ Ἡσίοδος, λέγων
ἐπὶ τοῦδε ὄρκον ἔθηκεν ἀπήμονα ἀνθρώπουσι
νοσφιδίων ἔρων πέρι Κύπριδος [ἀφροδισίων].*

¹⁾ I. o. B. 645–682.

645. *Αεὶ γὰρ ὄψεις ἔννυχοι πολεύμεναι
Ἐς παρθενῶντας τοὺς ἐμοὺς παρηγόρουν
Δειοῖσι μίνθοις· ὡς μέγ' εὐδαιμον κόρη,
Τῇ παρθενεύει δαρὸν, ἔξον σοι γάμον
Τυχεῖν μεγίστουν; Ζεὺς γὰρ ἴμέρους βέλει*
650. *Πρὸς σοῦ τέθαλπται, καὶ ξυναίρεσθαι Κύπριν
Θέλει· σὺ δέ, ὡς παῖ, μὴ πολακτίσῃς λέκος
Τὸ Ζηνὸς, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Αἴρην ης βαθὺν
Λειμῶνα, ποίμνας βουστάσεις τὲ πρὸς πατρὸς,
Ως ἂν τὸ διον ὅμμα λυφῆσῃ πόθου·*
655. *Τοιοῦσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι
Ξυνειχόμην δύστηρος, ἔτε δὴ πατρὶ¹⁾
Ἐτέλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτ' ὀνείρατα.
Ο δέ ἐε τε Πυθώ καπὲ Λωδώνης πυκνοὺς
Θεοπόδους ἵαλλεν, ὡς μάθῃ, τι κρή*
660. *Ἀρῶντ' ἥ λέγοντα δαιμοσιν πράττειν φίλα.
Ηκον δὲ ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους
Χρησμοὺς δοσήμους δυσορίτως τ' εἰσημένους.
Τέλος δὲ ναργῆς βάξις ἥλθεν Ἰνάχῳ
Σαφῆς ἐπισκήπτονυσα καὶ μυθονμένη,*
665. *Ἐξω δόμων τε καὶ πάτρας ὧθεῖν ἐμὲ,
Ἄφετον ἀλάσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὄροις.
Κεὶ μὴ θέλοι, πυρωπὸν ἐκ Διὸς μολεῖν
Κεφαννὸν, ὃς πᾶν ἔξαιστώσει γένος.
Τοιοῦσδε πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν*
670. *Ἐσήλασέν με κάπεκλεισε δωμάτων
Ἀκονσαν ἄκων ἀλλ' ἐπηράγκαζε νιν*

Prometheus²⁾), hvad der er vederfaret hende i hendes Forhold til Zeus. Hun kaldes her βούνερως πάρθενος (B. 587) og κεράστις (B. 674), ikke βοῦς; der siges heller ikke bestemt, om Here eller Zeus har givet hende denne Stikkelse;

- Διὸς γαλινὸς πρὸς βίαν πρᾶσσειν τάδε.
Εὐθὺς δὲ μορφὴ καὶ φρένες διάστροφοι
⁷Ησαν, περάστις δ', οὐδὲ δρᾶτ', δένυστόμῳ
675. Μύνπι κριθεῖσ', ἐμμανεῖ σκιρτήματι
⁷Ηισσον πρὸς εἴποτόν τε Κεργυεῖας ρέος
Ἄερ νης ἄκραν τε· βιουόλος δὲ γηγενῆς
⁷Ακρατος ὁργὴν "Αργος ώμάρτει, πυκνοῖς
Οσσοῖς δεδορκῶς τοὺς ἐμοὺς κατὰ στίβους.
680. ⁷Απροσδόκητος δ' αὐτὸν αἰγνίδιος μόρος
Τοῦ ζῆν ἀπεστέρησεν. οἰστρόπληξ δ' ἔγω
Μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸς γῆς ἐλαύνομαι.

Σμήν. B. 567—576.

- 2) Προμηθεύς. B. 828—850.
828. ⁷Ἐπει γὰρ ἡλθες πρὸς Μολοσσὸν γάπεδα,
Τὴν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα
Μαντεῖα θῶνός τ' ἐστὶ Θεοπρωτοῦ Διὸς,
Τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρέες,
Τρφ' ὧν σὺ λαμπρῶς κούδεν αἰνικτηρίως
Προσηγορεύθης ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ
Μέλλονος ἔσσεσθαι, — τῶνδε προσσαίνει σέ τι; —
835. ⁷Εντεῦθεν οἰστρήσασα τὴν παρακτίαν
Κέλευθον ἥξεις πρὸς μέγαν κόλπον ⁷Ρέας,
Ἄφ' οὐ παλιμπλάγκτοισι γειμάζει δρόμοις.
Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχός,
Σαφῶς ἐπίστασ', Ἰόνιος κενήσεται,
840. Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πάσιν βροτοῖς.
Σημεῖα σοι τάδ' ἐστὶ τῆς ἐμῆς φρενὸς,
Ως δέρκεται πλέον τι τοῦ πεφασμένου,
Τὰ λοιπὰ δ' ὑμῖν τῇδε τ' ἐς κοινὸν φράσω,
Ἐς ταντὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἵχνος.
845. ⁷Ἐστιν πόλις Κάνωρος ἐσχάτη γῆτονδε,
Νεῖλον πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι
⁷Ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἐμφρονα,
⁷Ἐπαφῶν ἀπαρθεῖ κειρὶ καὶ θιγῶν μόνον.
⁷Ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γεννημάτων
Τέξεις κελαινὸν ⁷Ἐπαφον,

ligesom ogsaa hele hendes Forhold til Zeus behandles paa en jart og dunkel¹⁾ Maade. Heller ikke findes der den rin-
geste Anhydning af, at hun er Præstinde ved Here's Hellig-
dom. Thi den jomfruelige Sky, som udtaler sig saa smukt
i de anførte Vers (645 o. ff.), tør vist ikke forklares med
Hensyn til hendes Tempeltjeneste, ligesaa lidt som Inachos's
Ungstelighed (B. 658 o. ff.). — I de „Bønfaldende“ fremtræ-
der Alt noget mere bestemt og — om jeg maa kalde det sag-
ledes — mere sandseligt. Her er hun Tempeltjenerinde, bli-
ver forandret til en *βοῦς* af Here, Zeus træder som Tyr i
Forhold til hende²⁾ o. s. v. Man sammenligne med de ovenfor
anførte Steder af Prometheus' Folgende af de „Bønfaldende“:

ΧΟΡΟΣ.

291. *Κληδοῦχον "Ἡρας φασὶ δωμάτων ποτὲ*
'Ιὼ γενέσθαι τῆδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονὶ,
"Ην, ὡς μάλιστα ναὶ φάτις πολλὴ ηρατεῖ —

* * * * *

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

295. *Μὴ ναὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;*
ΧΟΡΟΣ.

Καὶ κρυπτά γ' "Ἡρας ταῦτα παλλακισμάτων.

* * * * *

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Πῶς οὖν τελευτῇ βασιλέων νείκη τάδε;

ΧΟΡΟΣ.

Βοῦν τὴν γυναικίν έθηκεν Ἀργεία θεός.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

300. *Οὐκοῦν πελάζει Ζεὺς ἐπ' εὐηραιόφ βοῖ;*

ΧΟΡΟΣ.

Φασὶν πρέποντα βουθόρφ ταύρῳ δέμιας.

¹⁾ S. t. Gr. B. 847—850.

²⁾ I Vers 564 falbes hun med den mærkelige Benævnelse "Ἡρα
Οὐλας (cod. medic.).

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

T' δῆτα πρὸς ταῦτ' ἄλοχος ἵσχυρὰ Διός;
ΧΟΡΟΣ.

Τὸν πάνθ' ὁδῶντα φύλακ' ἐπέστησεν βοῖ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ποῖον πανόπτην οἰοβουκόλον λέγεις;
ΧΟΡΟΣ.

305. "Αργον, τὸν Ἐρμῆς παῖδα γῆς πατέντανε.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

T' δ' οὖν ἔτευξεν ἄλλο δυσπότμω βοῖ;
ΧΟΡΟΣ.

*Βοηλάτην μύνωπα, κινητήριον,
 Οἰστρον παλοῦσιν αὐτὸν οἱ Νείλου πέλας.*
ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

*Τοιγάρ νιν ἐν γῆς ἥλασεν μακρῷ δρόμῳ.
 ι. τ. λ. 1).*

I begge Tragedier fremtræder Jo forresten som Inachos's Datter, og Hjemstedet for Mythen er Argos; i begge indføres hendes Bogter Argos som γηγενῆς, som παις γῆς²⁾). —

1) Forresten træder ved Siden Heraf efter den dunkle Ethimologiseren frem i Vers 312: *Καὶ Ζεὺς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γό-
 νον.* Smgl. Vers 576 o. f.

*Βίᾳ δ' ἀπημάντῳ σθένει καὶ θείαις ἐπιπτοῖαις
 Παίεται, δακρύων δ' ἀποστάζει πένθιμον αἰδῶ.*

Ligeledes fremtræder hun, i Modsatning til V. 300 og 301, længere hen i Stykket som blot βούκερως, s. V. 565—570:

*Βροτοί δ' οἱ γᾶς τότ' ἥσαν ἔννουμοι,
 Χλωρῷ δείματι θυμόν
 Πάλλοντ', ὅψιν ἀγέθη,
 Βοτὸν ἐσορῶντες δυσχερὲς μιξόμβροτον, τὰν μὲν βοὸς,
 Τὰρ δ' αὖ γυναικός τέρας δ' ἐσθάμβονν.*

2) Hele Jo's Omvanden ester hendes Samtale med Prometheus, til hvilke forskellige Steder hun kom, og i hvilken Orden hendes Vandringar foretoges, er paa enkelte Punkter nær uden Betyd-

I Modsetning til Hestiod, hvor en Deel af Mythen er henført til Euboia, er hos Aischylos Sagnene om den omvanskende Io i nær Forbindelse med Egypten. Fra Egypten fremtræder Io som Stammoder til Perseus og Herakles. — Her viser sig altsaa et Analogon til Europa-Mythen: som Afstarte og Sidon forholder sig til Europa og Kreta, saaledes Io og Argos til Isis og Egypten. I Natur-Tjenessten og i dens Uddannelse i Dyrssymboliken fremtræde ofte paa et vist Trin af Aandens Udvikling, ogsaa uden direkte Forbindelser, ligeartede Forestillinger hos forskellige Folkeslag. Ved Folkenes senere Sammenstød ligger det da saa nær, at de af deres Guder, som fremtræde med visse indre Ligheder, sættes i en bestemt ydre Forbindelse — det ene Folkeslag har overført sine Guder til det andet¹⁾.

Sophokles har skrevet et Satyrdrama „Inachos“, hvori efter Fragmenterne at slutte hele Io's Skæbne var behandlet²⁾. Man³⁾ har gjort forskellige Formodninger om Stykkets Indhold og de handlende Personer. Følgende synes det Rimeligste. Zeus og Hermes stige ned til den gamle Inachos forat faae sat paa hans Datter Io. Saafnart de ankomme, strømme alle Husene over af alle Slags Guder⁴⁾.

ning for den specielle Io-Mythe. Det maa derfor være nok her blot at have gjort opmærksom paa, at Io i „Prometheus“ gjør en fuldkommen anden Reise, end den, der tillægges hende i de „Bonsalbende“. S. „Mythische Geographie“ von Welcker. S. 6. o. f.

¹⁾ Welcker „Ueber eine Kretische Kolonie in Theben“, S. 58, smlgn. R. D. Müller Prolegom. S. 183 o. f.

²⁾ Ahrens, *Fragmenta Sophoclis*. p. 366. sq.; smlgn. hermed Welckers Nachtrag zu der Schrift ü. die Aeschyl. Trilogie. S. 306 o. f.

³⁾ Böttiger, Welcker, Ahrens.

⁴⁾ Schol. til Aristoph. Plut. B. 807. Σεπίη δὲ ἡ ἀποθήκη.
Ταῦτα δέ εξ Ἰνάκου Σοφοκλέους, ὅτι τοῦ Διὸς εἰσελθόντος

Forat Jo kan unddrages Zeus's Omfavnelser, sjules hun paa et Sted, hvor *nártæ* δ' ἐρίθων ἀράχναν βοΐθει. Dernæst synes det, at Jo, da Zeus ikke kan faae sit Ønske opfyldt?) bliver forvandlet til en Ko. Iris synes nu at være sendt af Høje ned fra Himlen, prydet med en stor arkadisk Hat¹⁾, forat overdrage Argos Panoptes at passe paa Koen. Argos synes her at være indført syngende, medens han, hvis ellers Opsattelsen er rigtig, i „Prometheus“ blæser paa Shinx²⁾. Hvorledes Handlingen derefter udvikler sig, og paa hvilket Punkt i Mythen Stykket ender, er ikke klart af Fragmenterne.

Man veed, at Chairemon (omtr. Ol. 100) har skrevet en Tragedie³⁾, „Jo“; om Indholdet er derimod Intet bekjendt. Af de latinske Digtere har Accius forfattet en Tragedie Jo, men heller ikke af de deraf bevarede Fragmenter⁴⁾ kan man danne sig nogensomhelst Forestilling om Stykkets Enkeltheder.

Af andre Digtere⁵⁾, der enten specielt har behandlet eller dog udførsligere episodisk omtalt Jo=Mythen, er endnu fun at nævne Moschos og Ovid. Den første kommer til at berøre Mythen ved Beskrivelse af den Kurv, som Europe bar, da hun blev bortført af Zeus-Tyren. Her er Jo,

nártæ μεστæ ἀγαθῶν ἔγένετο. smlgn. Fragm. hos Athen. XV. p. 668. B:

*Σένη δὲ ἀρροδιστα
Ἄρταξ ἄπαιοι νῦν ἐπεικόπτει δόμοις.*

¹⁾ Gr. 689. Böttiger, „Furienmasse“ S. 123.

²⁾ Schol. til Aischyl. Prometh. B. 576.

³⁾ Friebel (Satyricorum Græc. fragm. p. 85) betragter dette Stykke som et Satyrdrama, men s. Welcker, die griechisch. Tragedie S. 1090.

⁴⁾ Bothe, Poetae scenici Latinorum.

⁵⁾ Hos Suidas u. „Kallimachos“ angives et Digt af Kallimachos „Iovs ἀφίξεις“, som forresten Intet vides om.

Inachos's Datter, afbildet som en Oxie. Zeus og Hermes ere tilstede. Argos, Jo's Bogter, ligger dræbt, og af hans Blod fremgaaer Here's Ledsgagerinde, Paafuglen. Nilen er ogsaa fremstillet derpaa¹⁾. — Ovid har, som bekjendt, udførligen fortalt Mythen i første Bog af Metamorphoserne (B. 583—747), vistnok saaledes, som han havde medtaget den fra de alexandrinske Digtere, uden noget væsentligt Tillæg eller Forandring²⁾. Ogsaa her er Jo en Datter af Flodguden Inachos. Jupiter havde faaet Die paa den smukke Jo og forfulgte hende med sine Bonner:

¹⁾ Moschos. Idyll. 2. V. 37—61.

- 37. Άντη δὲ χρύσεον τάλαρον φέρεν Εὐρωπείη
Θηρτόν, μέγα θαῦμα, μέγαν πόνον Ἡφαιστοῖο,
“Ον Λιβήν πόρες δῶρον, ὅτ’ ἐς λέχος Ἔννοσιγαῖον
“Ηιεν” ἡ δὲ πόρεν περικαλλές Τηλεφράσσου,
“Ἔτε οἱ αἴματος ἔσπεν ἀνίμφῳ δ’ Εὐρωπείη
Μῆτηρ Τηλεφράσσου περικλυτὸν ὑπασε δῶρον.
‘Ἐν τῷ δαιδαλα πολλὰ τετεύχατο μαρμαίροντα.
‘Ἐν μὲν ἔην χρυσοῖ τετυγμένη Ἰναχής Ἰώ,
45. Εἰσέτι πόρτις ἐσόνα, φυὴν δ’ οὐκ εἰχε γυναικήν,
Φοιταλέη δὲ πόδεσσιν ἐφ’ ἀλμυρὰ βαῖνε αἰλευθα,
Νηγομένη ἵπλην κνανῆ δ’ ἐτέτυκτο θάλασσα.
Δοιοὶ δ’ ἔστασαν ὑψοῦ ἐπ’ ὄφρος αἰγιαλοῖο
Φῶτες ἀδλήδην, θηεῖντο δὲ ποντοπόδον βοῦν.
50. ‘Ἐν δ’ ἦν Ζεὺς Κρονίδης ἐπαφώμενος ἡρέμα χερσίν
Πόρτιος Ἰναχής, τὴν δὲ ἐπταπόρῳ παρὰ Νεῖλο
‘Ἐν βασὶς εὐκεράσιο πάλιν μετάμειψε γυναικα.
Αργύρεος μὲν ἔην Νεῖλου ὁδος, ἡ δὲ ἄρα πόρτις
Χαλκείη, χρυσοῦ δὲ τετυγμένος αὐτὸς ἔην Ζεὺς.
55. ‘Αμφὶ δὲ δινήεντος ὑπὸ στεφάνην ταλάροιο
‘Ερμείης ἥσητο πέλας δὲ οἱ ἐπετεάνυστο
“Ἄργος ἀκοιμήτοισι κεκασμένος ὀφθαλμοῖσιν.
Τοῦ δὲ φοινήεντος ἀφ’ αἵματος ἔξαντελλεν
“Ορνις ἀγαλλόμενος πτερύγιον πολυανθέν χροῖη,
60. Ταρσὸν ἀναπλώσας, ὧσει τέ τις ὑκναλος νῆσος
Χρονεῖον ταλάροιο περίσκεπτε γείσεα ταρσοῖς.
- 2) R. D. Müller. Prolegom. S. 92.

**Ne fuge me! fugiebat enim. Iam pascua *Lernae*
Consitaqve arboribus *Lyrcea* reliqverat arva;
Cum deus inducta latas caligine terras
Oculuit tenuitqve fugam rapuitqve pudorem.**

Jupiter forvandler derefter, af Frygt for sin Gemalinde, Jo til en Ro, som Juno forslanger af ham og sætter Arrestor's Søn, den hundredøjede Argus, til Vægter over. Jupiter befaler nu Mercur at dræbe Argus. Da Gudernes Sendebud ved sin Sang og sit Spil paa Rørfløjten og med sin Trillestab endelig har hævndhøjet denne Jo's haarde Vægter, dræber han ham med sit segelformede Sværd. Med Argus's hundrede Øyne pryder Juno derefter Paafuglen, men:

**Horriferamque oculis animoqve objecit *Erinnyn*
Pellicis Argolicae stimulosque in pectore caecos
Condidit, et profugam per totum terrnit orbem.**

Omsider bliver Juno dog forsonet. Jo bliver til Øvinde igjen i Egypten og føder der Epaphus.

Af de ovenfor omtalte digteriske Behandlinger af Jos Mythen saae vi, at de udsørligste styrkedes Tragikerne og nævnlige Alschyllos. — Men Tragikerne gif netop meget egenraadigen frem imod Mytherne, idet disse paa den ene Side maatte underkaste sig den tragiske Digtearts Love, paa den anden Side bleve aspassede efter et og samme Publikums — Athenaiernes — religiøse Standpunkt og Danuelse, efter dets Fortid og Nutid¹⁾). Af stor Vigtighed for denne Mythes Fortolkning bliver derfor en anden Klasse af Skribenter, Mythographerne, der i Reglen blot fortælle og sammendrage Mytherne saaledes, som de findes hovedsageligen hos de ældre Epikere, men ogsaa hos Dramatikerne. Den eneste af

¹⁾ R. D. Müller, Prolegom. S. 89. o. f.

dem, som har meer end blot enkelte Notitser om Io, er Apol-
lodoros, hvis Fortælling deraf her fuldstændigen gjengives¹⁾:

„Argos (Niobe's og Zeus's Søn) fulgte Phoroneus i
„Regjeringen og kaldte Peloponnes efter sig Argos. I sit Eg-
„tessab med Euadne, en Datter af Strymon og Neaira, blev
„han Fader til Elbasos²⁾, Peiras, Epidauros og Kriasos,
„hvilken sidste fik Kongeriget. Elbasos's Søn er Agenor
„og dennes Son er Argos med Tilnavnet Panoptes (den
„Altseende); thi han havde Dine paa hele Legemet. Han
„udmærkede sig ved sin Styrke, dræbte den Tyr, som øde-
„lagde Arkadien, og iførte sig dens Skind. En Satyr, som
„forurettede Arkadierne og bortdrev deres Øveg, stillede han
„sig imod og dræbte. Ogsaa Echidna, en Datter af Tar-
„taros og Ge, som bortrøvede de Forbivandrende, blev,
„figer man, oversaldet af ham, medens hunsov, og dræbt.
„Ogsaa hævnede han Mordet paa Apis ved at dræbe de
„Skyldige. Iasos, som man fortæller var Io's Fader, havde
„til Forældre Argos og Ismene, en Datter af Asopos. Men
„Kastor, der er Forfatter af Alarbøger (*Xoornixa*), og mange af
„Tragiferne sige, at hendes Fader hed Inachos³⁾; Hestiod⁴⁾
„derimod og Atusilaos⁵⁾ sige, at hun var en Datter af Peiren.
„Hun var Heres Præstinde og blev forført af Zeus. Overrasket
„af Here, forvandler han Pigen ved Berøring til en hvid
„Ko og sværger paa, at han ikke har havt Omgang med
„hende. Derfor figer Hestiod, at man ikke paadrager sig
„Gudernes Brede ved Eder, der sværges paa Grund af Kjær-

¹⁾ Bibliothetet 2, 1, 2 o. 3..

²⁾ Saaledes læser Westermann, smlg. Schol. Eurip. Or. 930.
o. G. Hermann. opp. 2. p. 204.

³⁾ Ligeledes Herodot. 1, 1. Smglg. dog Pausan. 2, 16, 1.

⁴⁾ Markscheffel Hes. Fr. S. 348.

⁵⁾ Sturz, Atusil. Fr. S. 223.

„lighed¹⁾). Høre udbød sig nu Koen af Zeus og lod den „bevogte af den altseende Argos, som Asklepiades siger var „en Søn af Arestor²⁾, Pherekydes af Inachos, Keropps af Argos og Ismene, Asopos's Datter; Alkislaos derimod siger, at han var født af Jorden, γῆγενής. Denne bandt hende til et Oliettræ, som stod i Mykenaiernes Lund. Da Hermes nu fik den Befaling af Zeus at bortstjæle Koen, men blev røbet af Hierax, dræbte han Argos ved et Steenskæst, da han ikke hemmeligt funde udføre Zeus's Bud. Han blev herfor kaldet Argos's Bane (Αργειφόντης). Høre sætter nu en Bremse paa Io-Koen, der først styrter hen til den efter hende benævnedé Ioniske Bugt. Derefter løb hun igennem Illyrien, satte over Haimes, og gik dernæst over det saakaldte Thrakiske Sund, som nu efter hende kaldes Bosporos (Kosund). Dernæst kom hun til Skythien og til det kimmeriske Land, og, efterat have streiset om i mange Lande og svømmet gennem mange Vande i Europa og Afsten, ankommer hun tilsidst til Egypten, hvor hun faaer sin gamle Skikkelse igjen og føder ved Nilfloden Epsilonos. Da Høre bad Kureterne om at faae denne bragt til Side, hjulste de ham; men da Zeus mærkede det, dræber han Kureterne, og Io gav sig til at søge efter sin Søn. Hun vankede om i hele Syrien — thi der angaves det, at den Bybliske Konges Gemalinde opammede

¹⁾ Markscheffel Hes. Fr. S. 349.

²⁾ Valkenar. til Eurip. Phoin. S. 733 læser: Ἀσκληπιάδης μὲν Ἰνάχου λέγει νῖον, Φερεκύδης δὲ Ἀρέστορος. smlgn. Tragm. af Pherekyd. hos Sturz. S. 161: ὑπὸ Δρυὸς ὁ Λιὸς γαμεῖ Πειθώ τὴν Ὑπεανοῦ θυγατέρα. τοῦ δὲ γίνεται Κρίαος, τοῦ δὲ Ἐρευναλίων καὶ Φόρβας. τοῦ δὲ γίνεται Ἀρέστωρ, τοῦ δὲ Ἀργος, ὡς Ἡρα ὁ φθαλμὸν τιθησιν ἐν τῷ ἱνιῷ καὶ τὸν ὄπνον ἔξαιρεται καὶ ὑφίσταται καὶ φύλακα αὐτὸν τῇ Ιοῖ. ἐπειτα Ἐρμῆς αὐτὸν κτείνει".

„Drengen — og, da hun havde fundet Epaphos, drog hun til Egypten og søgte Teleonos, som dengang var Egypternes Konge. Hun opreste der Demeters Billedstøtte, hvilken Gudinde Egypterne kaldte Isis, men også Jo give de ligeledes Navnet Isis“¹⁾.

Bidrag til Jo=Mythen findes også i Lyderen Pausanias's Beskrivelse af Grækenland. Dog har han, ifølge sin Sædvane, ikke givet nogen samlet Fremstilling af Sagene,

¹⁾ Smlyni. Herodot. 2, 41. Lucian, dialog. deor. sup. III. Plutarch, de Herodot. malign. c. XI. R. D. Müller. Prolegom. S. 184. — Til Sammenligning med Apollodor måa her endnu hidsættes Høgkins 145de Fabel, hvor usikker end Terten i det Hele er.

Niobe sive Io.

„Ex Phoronco et Cinna¹⁾ nati Apis et Niobe: hanc Jupiter mortalem primam compressit: ex ea natus est Argus, qui suo nomine Argos oppidum cognominavit. Ex Argo et Euadne Crinus (?)²⁾, Piranthus et Basus³⁾ nati. Ex Pirantho (et) Callirrhoe, Argus, [Arestorides], Triopas. [Hic] ex hoc (et) Eurisabe Anthus⁴⁾, Pelasgus, Agenor. Ex Triopa et Oreaside Xanthus et Inachus, ex Pelasgo Laris⁵⁾, ex Inacho et Argia Io. Hanc Jupiter dilectam compressit et in vaccae figuram convertit, ne Juno eam cognosceret. Id cum rescivit, Argum, cui undique oculi resulgebant, custodem ei misit. Hunc Mercurius Iovis jussu interfecit. At Juno formidinem ei misit, cuius timore exagitatam, eoegit [eam], ut se in mare præciparet; quod mare Jonium est appellatum. Inde in Seythiam transnavit, unde Bospori⁶⁾ fines sunt dictae; inde in Aegyptum, ubi parit Epaphum. Jupiter⁷⁾ cumsciret suapte propter opera tot eam aerumnas tulisse, formam suam ei propriam restituit deamque Aegyptiorum esse fecit, quae Isis nuncupatur.

¹⁾ Telesilde, Apollodor. 2, 1, 1. Peitho, Eurip. Ørest. Schol. til B. 1248.

²⁾ Κρίνος, Apollodor og Schol. til Euripides's Phoeniss. B. 1132.

³⁾ Ecbasus, smlyni. Apollodor ovenfor. ⁴⁾ Dette Navn har stedt Fortolferne; ligesom hele Genealogien i denne og næste Linie afviger fra de sædvanlige Fremstillinger. ⁵⁾ Lycaon, Apollodor. 3, 7, 8.

⁶⁾ Højskr. have Bosporus fines sunt dictae. ⁷⁾ Staveren læser: Iovis.

men kun efterladt os enkelte Notitser¹⁾), der deels beryre Lovsagn, deels berette, hvorledes Jo med sine Omgivelser er fremstillet af Kunstnerne, saaet det ikke er muligt her at give noget samlet Villedes af en af Mythen's Dele efter hans Skrift alene; men hans Beretninger ville i Afhandlingens Løb blive anførte forat oplyse Anskuelser, der have gjort sig gældende i Opfattelsen af Mythen's Betydning. — Hvad der gælder om Pausanias, gælder tildeels ogsaa om Strabo, Grammatikerne, Lericographerne, Scholiasterne²⁾ o. s. v.

Allerede Herodot begyndte at betragte Mytherne fra et historisk Standpunkt, at bruge dem som Beviser for historiske Fakta, for Samfærdsel mellem Folkeslagene og Slægtsskab mellem Stammerne. Hans Historie begynder jo netop med en Fortælling, der støtter sig til Jo-Mythen³⁾). Dog var det

¹⁾ Der endog undertiden modsigte hinanden, smilgn. Jo's Slægt 1, 25, 1; 2, 16, 1 og 3, 18, 7.

²⁾ Som Eksempl paa betydningssfulde Fingerpeg hos disse skal jeg, foruden hvad ovenfor er omtalt, endnu blot anføre Følgende:

Til Eurip. Phoiniss. (B. 1132) bemærker Schol., at Διονύσιος ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ κύκλου βίβοσαν αὐτὸν ("Αργον") ημφέσθαι φησὶ καὶ πάκλω τὸ σῶμα ὄλον ὠμματῶσθαι.
— I Anledning af B. 102 i Aristophanes's fugle:

Euepl. Τηρεύς γὰρ εἴ σύ; πότερον ὅρεις η ταύτες;

Epop. "Ορεις ζηγωε.

bemærker Schol. "Ἐπατέξ δέον εἰπεῖν ἀνθρώπος η ταύτες. ο μῆδος δὲ λέγει τὸν "Αργον εἰς ταῦτα μεταβεβλῆσθαι. διὰ τοῦτο φησὶ πότερον ὅρεις εἴ σύ, δὲ λεγόμενος Τηρεύς (παρὰ τὸ Τηρεύ τὴν Ιώ) η ταύτες. En Bemerkning, der viser, at Bindelsen mellem Argos og Paafuglen er temmelig gammel, s. Panofka i Abhandlungen der königl. Berlin. Academie. 1837 S. 86.

³⁾ „Πρῶτα δὴ πάντων ὥσπερ ἀφ' ἑστίας ἀρξάμενος Ἰοῦς, τῆς Ἰνάχου θυγατρός, ἣν πάντες "Ελλῆνες ἐπεθεῶσθαι νομίζονται ταῖς τιμᾶς ἵπο τῶν βαρβάρων καὶ καταλιπεῖν ὄνομα πολλαῖς μὲν θαλάτταις, πορθμῶν δὲ τοῖς μεγίστοις ἀφ' αὐτῆς διὰ δόξαν· ἀρχὴν δὲ καὶ πηγὴν τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ βα-

først senere, at den egentlige Pragmatismus i Mytternes Behandling opstod. Som Exempel paa en saadan Behandling ansøres her den i de første christne Tider i Skolerne saa meget læste Palaiphatos¹⁾:

„Man siger, at Io fra en Dvinde blev til en Ko og bremfestukken foer fra Argos gjennem Havet til Egypten. Men Sandheden forholder sig saaledes. Io var en Datter af Argivernes Konge. Indvaanerne i Staden gav hende det Hædersembede at være Hære's Præstinde. Da hun var blevet frugtsommelig og var i Frygt for sin Fader og Borgerne, flygtede hun fra Byen, og overgav sig til sidst til nogle fremmede Handelsmænd og bonfalder dem om at bringe hende til Egypten. Da hun kommer derhen, fyder hun. Argiverne droge ud for at føge efter hende og greb og bandt hende der, hvor de havde fundet hende. De sagde nu: „Som en bremfestukken Ko flygter hun til Egypten“²⁾. Og heraf er Mythen bleven tillaget“³⁾.

Et dybere Indblif i denne gamle Naturfabel lader Svidas os gjøre ved Meddelelsen af Følgende under Navnet „Io“:

οιλικωτάτων γενιῶν παρασχεῖν ταῖτην ὁ γενναῖος ἐπιδοῦναι φησιν ἔντην Φοίνιξι φορτηγοῖς, ὑπὸ τοῦ ναυπλήρου διαρθαρέσσαν ἑκουσίως καὶ φοβονυμένην, μὴ κίονσα φανερὰ γένηται. καὶ καταψεύδεται Φοίνικων, ὡς ταῖτα περὶ αὐτῆς λεγόντων. Περσῶν δὲ τοὺς λόγους μαρτυρεῖν φῆσας, ὅτι τὴν Ἰοῦν μετ' ἄλλων γυναικῶν οἱ Φοίνικες ἀφαρπάσειν, εὐθὺς ἀποφαντεῖν γνώμην, τὸ κάλλιστον ἔργον καὶ μέγιστον τῆς Ἐλλάδος ἀβετησίᾳ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον γενέσθαι διὰ γυναικας φαίλην. Αἴλον γάρ (φησὶν), ὅτι, εἰ μὴ αὐταὶ ἐβούλοντο, οὐκ ἂν ἡρπάζοντο“. Plutarch. de Herodoti malignitate. cap. XI.

¹⁾ de Incredibil. XLIII.

²⁾ Om denne Formular, som længere hen vil blive omtalt nærmere, s. Welcker, „Eine Kret. Kolonie“ S. 67.

³⁾ Smldn. hermed Parthen. περὶ Ἑρωτ. I. og Ἀναστυμ. περὶ ἀπιστ. XV. (Westermann. Mythogr. p. 324).

„Inachos, Argivernes Konge, anlagde en By, som efter Maanen blev kaldt Io; thi saaledes kalde Argiverne Maanen. Han havde ogsaa en Datter Io, som Pitos, der ogsaa kaldes Zeus, bortryvede, og med hvem han fik en Datter, Libye. Io flygtede i sin Sorg over sin Skam (*διαρρογά*) til det Silpiske Bjerg og døer der. Men da hendes Fader og Brodre fik dette at vide, opbyggede de et Tempel til hendes Gre, og kaldte Stedet Iopolis, hvor de blevne indtil deres Død; og under Hvitideligholdelse af Mindet om hende bankede de eengang hvert Aar paa hverandres Døre og sagde Io, Io“. — Denne Fabelens Hensførelse til Himmellegemerne¹⁾ findes der flere Spor af ogsaa hos Ælbre. Der var ikke noget passende Sted ovenfor, hvor jeg bestemt kunde omtale et Sted af Euripides, der indeholder en Hentydning hertil. Jeg anfører det derfor her²⁾. Det er Skoldmæret for Hippomedon, en af de syv Fyrster for Theben:

"Εστειχ', ἔχων οημεῖον ἐν μέσῳ σάκει,
Στιπτοῖς πανόπτην ὄμμασιν δεδορυότα,
Τὰ μὲν ξὺν ὕστρων ἐπιτολαῖσιν ὄμματα
Βλέποντα, τὰ δὲ κρύπτοντα δυνόντων μέτα,
·Ως ὕστερον θαυόντος εἰσωρᾶν παρῆν,

Hertil bemærker Scholiasten: „midt i Skoldet var afbilledt Sunden Argos, som man fortæller overalt paa Legemet var prydet med Nine, der tildeels vare aabne ved Stjernernes Opgang, det er om Natten, tildeels lukkede sig ved Stjer-

¹⁾ Jeg tillader mig her den bemærkning, at jeg meget vel erindrer D. Müllers Afhandling om de astronomiske Mythes i Prolegomena z. e. w. Mythol., men at jeg tillige er af den Menigh, at hans Læreforsninger ofte ere givne en videre Udstrekning, end han vist selv har villet det.

²⁾ Euripid. Phoeniss. 1131.

nernes Nedgang" o. s. v. o. s. v.¹). — Jeg vil slutte Fremstillingen af de Vidnesbyrd om denne Mythé, som findes i de Gamles Skrifter, med at omtale en reen astronomisk Forkläringsmaade, som findes hos Macrobius (Saturnal. 1, 19) og i flere Henseender ikke er uden Vigtighed:

(Mercurius) Argiphontes praeterea cognominatur, non, qvod Argum peremerit, quem ferunt per ambitum capitum multorum oculorum luminibus ornatum custodisse Iunonis imperio Inachi filiam Io, ejus Deae pellicem conversam in bovis formam: *sed sub hujuscemodi fabula Argus est coelum stellarum luce distinctum, quibus inesse quaedam species coelestium videtur oculorum.* Coelum autem Argum vocari placuit a candore et velocitate, παρὰ τὸ λευκὸν καὶ ταχύ. Et videtur terram desuper observare: quam Aegyptii hieroglyphicis litteris cum signare volunt, ponunt bovis figuram²). Is vero ambitus coeli, stellarum luminibus

¹⁾ Endnu udførligere omtales dette i det ovenfor anførte Sted af Eustath. til Iliab. 2. S. 182=138:

"Αργον φύσεως τέρας ἐστορία παραδίδειν, ὃφθαλμοὺς αὐτῷ ἀνοιξασα διὰ παντὸς τοῦ σώματος, οὓς ἄλλοτε ἄλλους ἀνοίγων, καὶ τοῖς μὲν μῶν, τοῖς δὲ βλέπων, ἄπτνος ἦν διὰ βιον ἀστροῖς μὲν τισιν ἀνατέλλοντις ἐπανοίγων τοὺς μίνοντας ὄφθαλμοὺς, οννανατέλλοντας ὥσπερ καὶ αὐτοῖς, ἐτέροις δὲ αὖ πάλιν τῶν ἀστέρων δυομέροις ἐγκαταμένων τοὺς βλέποντας ὄφθαλμοὺς, καὶ ὥσπερ συγκαταδύων τὸν ἐν αὐτοῖς ὀπτικὸν ἥλιον. — En kalenderif Betydning synes at ligge i et Sted hos Athenaios (Deipnosoph. 9, 56-397), hvor der er Tale om, at Demos alene i Athenen holdt Paafugle, og at Athenierne vare meget begjerlige efter at see dem. Det hedder nemlig: Ἄλλὰ τὰς μὲν νομηνίας ὁ βουλόμενος εἰσῆσι, τὰς δὲ ἄλλας ἵμερας εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅστις ἔτυχεν. Panofka i f. Sk.

²⁾ Smilgn. dog Welcker, „Die Aeschylische Trilogie“. S. 131. Not. 177.

ornatus, tunc existimatur enclusus a Mercurio, cum sol diurno tempore obscurando sidera velut enecat, vi lumenis sui conspectum eorum auferendo mortalibus.

Cillæg.

Om Io-Mythens Behandling af Kunstnerne.

Vi saae ovenfor, at Hovedpersonerne i Mythen vare opfattede paa en forskellig Maade hos de forskellige Forfattere. Det samme finder Sted hos Kunstnerne. Snart seer man hos dem Io i en Dvies Skikkelse enten græsse roligt ved Nemea, eller stukken af Bremsen styrte rasende aafsted; snart fremstilles hun som et qvindeligt Væsen i blomstrende Ungdom, der sidder i en Klippeegn og med et halvt melancholisk, halvt vanvittigt Blik stirrer hen for sig, uden at agte paa Omverdenen; hun er her hændelig som Io ved to smaa Kohorn i Vandet. Hvad Argos angaaer, da seer man ham snart som *γνηενής*, snart som en hellenisk Ungling. Et Sted fremtræder han i kolossal Skikkelse, nøgen, med stærkt Skæg og langt Haar; et andet Sted som skæg geløs Ungling, med Sværd og Spyd, eller rækende Haanden ud efter Hermes's Nørfløjte; snart sidder han som ældre, skægget Mand træt og uwirksom under et Træ, støttet paa sin Hyrdestav; snart fremstilles han, i Lighed med den hundredarmede Briareos, med Nine over hele Legemet, endog paa Hænder og Fodder. Ligeledes fremtræder Hermes meget forskellig. Snart er han skægget, med Vinger paa Hæne og Skoe og rustet med Sværd; snart er han en skæggeløs, nøgen Ungling, der kun behandler sin Syrinx eller en Dobbeltslytte.

Idet jeg nu gaaer over til at omtale de enkelte Kunstmærker, maa jeg bemærke, at alle de, som vedkomme os her, ere exempla-
riis forklarede af Panofka¹⁾; og at jeg ikke er saa hjemme i denne Retning af Philologien, at jeg tor stille min Men-
ning imod en saa klartænkende og skarpsindig Archaeolog.
Beskrivelsen af alle Enkelheder i de Kunstmærker, som nu
stulle anføres, tilhører derfor Hovedsageligen ham.

1. Paa en Amphora, som er fundet ved Volci²⁾, seer man længst til Hoire Argos sidde paa Jordens, med et
Toug i Haanden, som er bundet om Hornene paa den for-
an ham staaende Jo-Ho. Længst til Venstre træder Hermes
henimod Koen og griber i Touget med den venstre Haand.
Mellem Hermes og Koen staaer en Hund med Hovedet vendt
imod den første. Midt paa Scenen er forresten afbilledet et
Træ³⁾. Hermes er ssjægget, er ifort en kort Chiton og
Peplos, som er holdt sammen ved et Belte; han har des-
uden sine hvingede Skoe paa og en spids oplyvende Beta-
sos; men er hverken forsynet med Vaaben, Steen eller Sy-
rinx. Argos er nøgen, med tykt Skjæg og langt Haar; det
ene Øje, som sees, er aldeles rundt. Mellem Panden og
Næsen er der ligesom et Horn. Hans Figur er langt større
end Hermes's; hans Udseende er vildt. Hele Stykket bæ-
rer Præg af førklassisk Strenghed.

2. Paa en Amethybst⁴⁾ seer man Argos sidde træt
under Skæggen af et Olietræ og støtte sig paa sin Hyrde-
stav; ved hans Fodder sover hans Hund; til Venstre for

¹⁾ „Abhandlungen der Königlichen Academie der Wissenschaften zu Berlin“. 1837.

²⁾ Panofk. S. 123. o. Tab. V.

³⁾ Vi ville længere hen faae at see, at Træet ikke er uden Betyd-
ning i Jo-Mythen. Smglgn. ovf. S. 17.

⁴⁾ Panofk. S. 88. o. Tab. I, 2; Millin, Gal. Mythol. XCIX,
384.

ham synes Jo-Koen i Begreb med at unddraige sig Bevogtningen. Argos er her sjægget og har over sin Chiton en Kappe eller et Skind.

3. Paa en Glasplade¹⁾ sidder under et Olietrae paa en Steenhol en ungdommelig Argos, med to Spyd i venstre Haand og med et Skind over Skuldrene; bag ved ham springer hans Hund op imod Traet; foran Argos ligge to Kver, men noget længere borte er Jo-Koen i Færd med at fjerne sig.

4. Paa en anden Plade²⁾ fremstilles Argos staende og støttende sig paa sin Hyrdestav, foran ham græsser Jo-Koen, og foran denne sees Argos's Hund. Midt paa Scenen er et Olietrae, og derpaa sidder en Paafugl.

5. Paa et Svovlastryk i Lipperts Daktyliothef³⁾ seer man Jo-Koen løbe ud i Vandet; til Haire ved Strandbredden staaer en Hund; noget højere oppe blomstrer et Olietrae, og nær derved er et Kapel, i hvil Dør staaer en Figur, som Archæologerne ikke vide, om det er Here eller Argos.

6. Et pompejansk Maleri⁴⁾ fremstiller Jo som πάρθενος βουζεγως. En ung quindelig Figur, betegnet som Jo ved to smaa Kohorn, sidder paa en Steen og læner sig op til en Klippe. Den vide Chiton lader venstre Skulder være blottet. Den venstre Haand er støttet imod Stenen, medens hun med den hoire holder paa sit Peplos, der bedækker hele den nederste Deel af Legemet. Sandaler smykke Fodderne. Til Haire staaer en Epheb⁵⁾ med sin Chlaina

¹⁾ Panoff. S. 89. o. Tab. I, 3.

²⁾ Panoff. S. 89. o. Tab. I, 4.

³⁾ Panoff. S. 90. o. Tab. I, 5.

⁴⁾ Panoff. S. 90. o. Tab. I, 6.

⁵⁾ Man er ikke aldeles enig om, hvad denne Figur betyder, Gasphos eller Argos. Hele Stillingen med Jo synes at tale for det Sidste.

over den venstre Skulder og den høire Arm, forresten nøgen. Han har sat den høire Fod op paa en Steen og har i den høire Haand et Sværd og en Landse, idet Armen hviler paa Knæet. Den venstre Haand støtter han imod sin Hoste.

7. Paa et andet pompejansk Vægmaleri¹⁾ er Jo ligeledes *þoūzeqws náqðeros*. Hun sidder til Venstre for Beskueren i et langt og vidt Klædebon, med et Slør over Baghovedet. Hendes venstre Arm hviler paa en Klippeblok; med den høire Haand, der er hævet lidt i Veiret, holder hun paa sit Slør. Hun seer hen for sig uden synlig Deeltagelse i den Scene, der foregaar mellem to andre tilstede værende Personer. Ligeledes til Venstre, men vendt i modsat Retning, sidder nemlig Argos paa en noget lavere Steen. Han er ifort Chiton og Chlamys og paa Fodderne Sandaler. Sin Hyrdestav har han lænet op til sit høire Been. Den venstre Haand støtter han paa Stenen, medens han rækker den høire ud efter Syrinren, som Hermes, der staar ligeover for ham til Høire, holder i Haanden. Hermes er nøgen, fun har han sin Chlamys fastet over sin venstre Haand, der støtter sig til eller holder paa et Slags Caduceus. Han har Benene overfors, og er kjendelig ved Binger paa Fodderne.

8. Paa et Sovvlastryk²⁾ efter en udskaaren Steen seer man Hermes, ifort Chlaina og med Binger paa Hue og Skoe, sidde paa en Steendyng og spille paa en Dobbeltfloite ligeoverfor Argos, som allerede begynder at føle Sovnens Magt; han har hviet Hovedet til Siden og støtter det paa sin høire Haand; den venstre hviler paa hans Knæ og

¹⁾ Panoff. S. 91. v. Tab. II, 1.

²⁾ Panoff. S. 92. v. Tab. II.

II.

Efterretninger

om

Metropolitanskolen

for

Skoleaaret 1849—1850.

Af

B. Borgen,

Professor, Skolens Rector.

op dertil har han heldet sin krumme Hyrdestav. Midt imellem Hermes og Argos seer man Fordelen af Io-Koen.

9. En Amphora¹⁾, der er fundet i en voleenstif Grav, giver et anfængligt Billede af Argos Panoptes. Man seer paa den ene Side af denne Amphora Hermes med Sværdet i Haanden fra venstre Side af gaae løs paa Argos, der seger i sin Flugt og synes allerede saaret. Længst til Høire staar en skægget Mand, med en Krands af Pilblad paa Hovedet; hans Blik er hen vendt paa Hermes, og han synes med udstrakt Haand at tilraabe ham Noget. Man er uenig om det er Zeus, der tilskynder Hermes, eller det er Nemea's Demos, der beder om Skaansel for Argos. Hermes er paa dette mærkelige Stykke fremstillet skægget; Hovedet er omgivet af en Bedbendkrands; hans Petasos hænger ned bag paa Nakken; han er iført en fort Chiton og har sin Chlamys udbredt som et Slags Egide over hele den venstre Arm, som han rækker ud efter Argos. Han er iført sine bevingede Skoe. Argos har svært Skæg og Hovedhaar, og over hele Legemet, for og bag, endog paa Fodder og Hænder er han besat med Dine. Derimod er Mythens Hovedperson, den ulykkelige Io, ikke afbilledt paa dette Kunstværk.

10. En beslægtet Scene er fremstillet paa en Glas-paste²⁾. Til Venstre staar Hermes, med Vinger paa Hue og Skoe, med Chlamys over Chiton; han holder i den ene Haand sit krumme Sværd, i den anden det nyligt afhugede Hoved af Argos, hvis øvrige Legeme ligger henstrakt ved hans Fodder. Det er overalt, ligesom paa det foregaaende Billede, besat med Dine. Til venstre Side for

¹⁾ Panoff. S. 94. o. Tab. III, 2 og 3.

²⁾ Panoff. S. 93. o. Tab. III, 1.

Hermes staer hans Caduceus og tæt derved et Olietrae med en Paafugl i. Længst til Haire seer man Jo-Koen med en Bremse paa Bagdelen af Kroppen rasende styrte bort fra Scenen ¹⁾.

¹⁾ De her anførte Kunstsvarker give et temmelig klart Billede af Kunstneres forskjellige Opfattelses-Maader af Mythen. Dog har nævnlige Banofka føgt at vise, at der var een Side endnu at legge Mærke til, som har en meer hieratisk Charakter. Men da han har støttet sin Opfattelse paa Kunstsvarker, der kun gennem en Hypothese kunne afgive Beviser for hans Paastand, har jeg meent, at disse ikke have deres Plads her, men maae omtales under andet Ufsnit.

Afgangseramen.

I. Examens Afholdelse. II. Særskilte Bemærkninger.

I. Afgangseramens twende Dele afholdtes fra Mandagen den 3de til Onsdagen den 5te, og derefter fra Mandagen den 10de til Onsdagen den 12de September 1849, ved hvilken Leilighed forhenværende Rector (nu Professor) Dr. Lange, ifølge det ham af Ministeriet under 4de August næstforhen meddeelte Commissorium, udførte de Functioner, som ved bemeldte Examens ere at besørge af en Undervisningsinspector ved de lærde Skoler.

Til Examens første Deel indstillede sig efter nævnte 9 Disciple, hvilke efter den i Juli Maaned f. A. afholdte Hovederamen vare blevne opflyttede fra 6te til 7de Classe, nemlig: 1. P. E. Holm, 2. C. G. Hansen, 3. H. G. Nøller, 4. A. L. Hindenburg, 5. S. J. Garrigue, 6. T. E. Spang, 7. D. Mazar de la Garde, 8. V. T. Kall, 9. G. S. V. L. Nielsen.

Til Examens anden Deel indstillede sig de 7 Disciple af Skolens 7de Classe, som i September 1848 havde underkastet sig sammes første Deel, nemlig: 1. P. J. C. Scharling, 2. S. J. Trier, 3. C. E. F. Reinhardt, 4. F. C. E. Andersen, 5. J. M. Hansen, 6. C. S. J. Dahl, 7. T. S. Fürste.

Den skriftlige Prøve foretages i følgende Orden:

Mandagen den 3de September, Formiddag: Udarbejdelse i Modersmaalet for Examens 2den Afdeling. Opgave: „Hvori bestaaer den sande Fædrelandsførerlighed, og til hvilke andre sympathetiske Tøleller støtter den sig?“

Eftermiddag: Geometrisk Opgave for samme Afdeling: „At finde Sidens Længde og Sidefladens Areal i det regulære Tetraeder, hvis Volumen er givet = 1 cub.“

Tirsdagen den 4de September, Formiddag: Latinstue til for samme Afdeling: „Ligesom tidligere alle de ypperste Beltalenhedslærere med hver have forsøgt den Sætning, at der til at være Taler hører noget andet og mere end at besidde en vis Øvelse og Færdighed i at tale, nemlig almindelig videnskabelig og sædelig Dannelse (doctrina et mores), saaledes gjør ogsaa den ædle Divincilian det, navnlig i den 12te Bog af hans bekjendte Værk de institutiones oratoria; men han turde i dette Punkt have det forud for alle sine Følgængere, at han gjennemfyrer (persequi) denne Sætning med større Fuldstændighed og Grundighed. I hvor høi en Grad han ivrigt er sig baade Banskeligheden og Vigtigheden af sin Opgave bevidst, derom vidner især netop Indledningen (prooemium) til den 12ie Bog. Han var nu kommen, hedder det der, til det allervigtigste Parti af hans Værk, og hvis han fra først af havde tænkt sig Byrden deraf saa tung, som han nu føler at den er, saa vilde han omhyggeligen have raadført sig med sine Kraester. Hvad der havde skuffet ham, var, at han, saaledes som Sagens Natur gjerne fører det med sig, begyndte med det Lettere og mere Bekjendte. Snart var han imidlertid ligesom bleven ført ud paa Dybet af Binden; dog saae han endnu stedse mange Seilere rundt om sig, der vovede at betroe sig til de samme Binden. Først da Talerens Opdragelse var kommen til det Punkt, at han, Taleren, maatte sendes bort fra Bel-

talenhedslæreren, og nu enten ledes af sin egen Drift (impetus), eller føge sig en højere Bistand i Philosophiens Allerhelligste (penetralia), først da mørkede han, hvor langt han var kommen bort fra den bekendte Havn; han saae Intet om sig uden Himmel og Hav. Dog havde han fuldt og fast besluttet, hellere at gaae under end at svigte Sagen."

Eftermiddag: Arithmetisk Opgave for samme Afdeling: „At finde Uldtrykkene for de to Tal, hvil Cubikrodders Produkt er givet = a, og som ere saadan, at deres Sum divideret med deres Cubikrodders Sum og deres Differents divideret med deres Cubikrodders Differents give Kvotienter, hvil Sum er given = b. Exempel a = 20, b = 208."

Onsdagen den 5te September, Formiddag: Oversættelse fra Latin paa Dansk for samme Afdeling: „Priorum quidem principes, excepto patre tuo, præterea uno aut altero (et nimis dixi), vitiis potius civium quam virtutibus lætabantur: primum quod in alio sua quemque natura delectat, deinde quod patientiores servitatis arbitrabantur, quos non deceret esse nisi servos. Horum in sinum omnia congregabant, bonos autem otio abstrusos et quasi sepultos non nisi delationibus et periculis in lucem ac diem proferebant. Tu amicos ex optimis legis, et hercule æquum est, esse eos carissimos bono principi, qui invisi malo fuerint. Scis, ut sunt diversa natura dominatio et principatus, ita non aliis esse principem gratiorem, quam qui maxime dominum graventur. Hos ergo provehis et ostendas quasi specimen et exemplar, quæ tibi *secta*^{*)} vitae, quod hominum genus placet: et ideo non censuram adhuc, non præfecturam morum recepisti, quia tibi beneficiis potius quam remediis ingenia nostra experiri placet. Et alioquin nescio,

^{*)} = genus.

an plus moribus conferat princeps, qui bonos esse patitur, quam qui cogit. Flexibiles quancunque in partem ducimur a principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus; huic enim cari, huic probati esse cupimus, quod frustra speraverint dissimiles, eoque obsequii continuazione pervenimus, ut prope omnes homines unius moribus vivamus."

Eftermiddag: Tydsk Stiil for Examens 1ste Afdeling:
 „I de første Dage af April Maaned samme Åar forsamlede en stor Mængde Bonder fra Schwarzwald sig om en vis Hans Müller af Bulgenbach. I et glimrende Optog, med rød Kappe og rød Hue, drog han i Spidsen for sine Tilhængere fra Landsby til Landsby; paa en med grønne Grene og Baand udsmykket Bogn blev Stormfanen (Sturmfahne) hørt bag efter ham. En Herold sammenkaldte overalt Befolninguen og oplæste for den de saakaldte 12 Artiller, i hvilke de Førdringer, som man troede at maatte gjøre, udtaltes paa en meget bestemt Maade; thi enhver, vilde Hans Müller, skulde erfare, hvad han havde at vente sig, hvorfor han greb til Vaaben. De 12 Artiller indeholdt Førdringer af tredobbelts Art. Allerforst fordredes fuldstændig Frihed med Hensyn paa Jagt og Fiskeri (Fischfang). Fremdeles trængte Bonderne paa Ophævelsen af visse nye Nettigheder, som Herremandene havde anmasset sig over dem, nye Straffe og nye Byrder, som de havde påatvunget dem. Endelig ville Bonderne ikke længere være Livagne (Leibeigen); thi Christus havde ogsaa forløst dem med sit dyrebare Blod. Til sidst forlange Bonderne Ret til selv at vælge deres Præster, for af dem at undervises i den sande Tro, uden hvilken de „ikke vilde være andet end Kjød og Blod og udhygtige til Alt.“ Ved første Dækast synes disse Førdringer ikke

særdeles store, og dog vilde de, consequent gjennemførte, have
havt en saa godt som fuldstændig Emancipation til Følge."

Den mundtlige Prøve afholdtes i følgende Orden:

Mandagen den 10de: 1ste Afd. Geographie og Fransæ,
2den Afd. Latin og Mathematik.

Tirsdagen den 11te: 1ste Afd. Tydsk, 2den Afd. Hi-
storie og Græsk.

Onsdagen den 12te: 1ste Afd. Religion og Natur-
historie, 2den Afd. Naturlære og Hebraisk.

Af de 7 Candidater, der indstillede sig til Examens 2den
Deel, havde 4 opgivet Hebraisk, nemlig Scharling, Under-
sen, Hansen og Dahl.

I Overeensstemmelse med den i forrige Åars Skoleef-
terretninger S. 41 ommeldte Tilladelse blevé Candidaterne
F. J. Trier og C. E. F. Reinhardt, som i Året 1848
havde underkastet sig Afgangseramens 1ste Deel i de øvrige
dertil horende Discipliner, først ved nærværende Afgangsera-
men prøvede i Naturhistorie.

Specialcharaktererne samt de deraf uddragne Hovedcha-
rakterer for de Candidater, som i Årene 1848—1849 have
underkastet sig Afgangseramens twende Prover og saaledes i
sidstnævnte Åar ere dimitterede til Universitetet, findes an-
førte i Bilag I.

II. I Henseende til Prøven i Optik havde der fra
Skolens Side været forsøt Anledning til at ønske, at den
allerede gientagne Gange bevilgede Fritagelse for at optage
denne Prøve ved Afgangseramen efter maatte udvides til
den her omhandlede Examen, idet navnlig den Ulempe, der
havde været forbunden med Mangelen af et beimelig tilveie-
bragt Apparat af Lærebøger i enkelte af Physiskens Dele, og
som endnu i det daværende Cursus havde gjort det nødven-

digt for Læreren at meddele forskellige Afsnit af denne Videnskab ved Dictering, ikke lidet havde bidraget til at hindre Underviisningens Fremstiden til det Maal, som ved den provisoriske Plan er betegnet. Det under 23de Novbr. 1848 indsendte Undragende om Fornyelse af den ovennævnte Dispenstation blev af Ministeriet under 9de Decbr. næsteften bevilget.

Ogsaa i Henseende til Underviisningen i Mineralogie havde Skolen endnu bestandig savnet de Betingelser, der skulle have gjort det muligt at optage samme i Forbindelse med den øvrige naturhistoriske Underviisning i 6te Classe, forsaa vidt som deels de Disciple, der agtede til Efteraaret 1849 at underkaste sig Afgangsexamens 1ste Deel, ikke havde fra neden af funnet gennemgaaet et med den anlagte Plan overensstemmende fuldstændigt Cursus i det ommeldte Lærefag, hvorved Underviisningen i samme for disse Disciples Bedkommende havde maattet sammentrænges indenfor et mindre Antal af Aar, deels i ethvert Tilfælde ogsaa her Mangelen af en passende Lærebog overhovedet gjorde det vanskeligt for Skolerne at optage og tilbørligt at fremme Underviisningen i den nævnte Deel af Naturhistorien. Det blev derfor ligeledes nødvendigt at udvirke, at, i Lighed med hvad hidtil i denne Henseende havde været bevilget, ogsaa ved den da forestaende Afgangsexamens 1ste Deel Proven i Mineralogie maatte bortfalde, hvilket, efter Indstilling af 30te Juni f. A., bevilgedes ved Ministeriets Resolution af 14de Juli næstefter.

Skolens Disciple.

I. Afgang og Tilgang. II. Nuværende Freqvents.

I. **N**ed Udførligheden af forrige Åars Beretning havde Skolen efter den samme steds S. 43—57 meddelelse Fortegnelse en Freqvents af 162 Disciple. Af disse blev endnu før det nye Skoleårs Begyndelse udmeldte: af 4de Classe: 1. Valdemar Walterstorff, 27de Juli 1849, 2. Axel Frederik Lauritz Rindom, 12te August, 3. Christian Ferdinand Johnsen, 16de August; — af 3de Classe: 4. Christian Eduard Sigersted, 31te August. — Ligeledes udgik i August Maaned (5.) Discipel af 7de Classe Carl Georg Solck, som nu, efterat vedkommende Forhold havde forandret sig, vendte tilbage til Kolding lærde Skole, for samme steds, ifolge Ministeriets Resolution af 13de August f. A., at indstille sig til Afgangsexamens 2den Deel. (Vfr. Skoleesterr. for 1848—1849 S. 43) *). — Efter indeverende Skoleårs Begyndelse udgik de ovenfor S. 3 nævnte 7 Candidater, som efter fuldendt Afgangsexamen blevne dimitterede til Universitetet (6—12). — Fremdeles udmeldtes i Løbet af Skoleåret: af 6te Classe: 13. Peter Frederik Christian Boefoed, 23de Februar 1850; — af 5te Classe: 14. Jørgen Lauritz Hertel, 4de September 1849, 5. Jacob Vilhelm Petersen, 12te Septbr., 16. Peter August Damianus Steenfeldt, 14de Novbr., 17. Christian Tycho Ludvig Bræstrup, 31te Decbr., 18. Hans Peter Johan Lyngbye, 30te Marts 1850, 19. Christian Fre-

*) De øvrige 6 fra de lærde Skoler i Horsens og Kolding interimstift optagne Disciple: D. G. Bagger, L. S. Bagger, A. G. G. Borch, E. A. Borch, J. E. Borch og L. J. A. Wimmer forlod til samme Tid efter Skolen (see det anførte Sted).

derik Tillisch, 30te Marts, 20. Jacob Løbech Julius Gylling, 5te April, 21. Andreas Esbensen, 9de April; — af 3die Classe: 22. Christian Eduard Theodor Bertelsen, 7de Marts 1850. En Discipel (23.), Johan Jacob Peter Rindom af 6te Classe, der skulde have indstillet sig til Afgangseramens 1ste Deel i September f. A., afgik ved Døden den 28de August. — Af de 14 udmeldte Disciple, der ere ansyrte under Nr. 1—4 og Nr. 13—22, vare, saaværdt vides, 9 bestemte til at fortsætte Studeringerne, enten under privat Veileitung eller i andre Skoler, hvorimod 5 valgte en anden Bestemmelse.

Derimod har Skolen i samme Tidsrum haft følgende Tilgang af Disciple:

A. Ved Skolearets Begyndelse, den 1ste September 1849, optoges:

I IV. Classe:

1. Ebbe Gabriel Lund Drejer, en Søn af Professor og Hofmedicus, Dr. med. J. L. Drejer, R. af D.
2. Frederik Münter, en Søn af afgangne Justitsraad og Raadmand C. V. L. Münter, R. af D.
3. Carl Friedrich Wilhelm Prangen, en Søn af afgangne Oberst og Chef for Ingenieurcorpset F. C. v. Prangen, C. af D. og Dbm.
4. Frederik Johan Rask Thaarup, en Søn af Pastor M. R. Thaarup, Sogneprest til Hundborg og Jannerup Menigheder i Aalborg Stift.

I III. Classe:

5. Christian Barnekow, en Søn af afgangne Kammerjunker, Overauditeur A. G. J. Barnekow.
6. Christian Conrad Sophus Dannestjold-Samsøe og
7. Frederik Vilhelm Steen Dannestjold = Samsøe,

Sønner af Hs. Exc. Generalpostdirecteur D. S. Grev
Dannefeld-Samsøe, St. af D.

8. Octavius Thomas Hansen, en Søn af Grosserer A. N. Hansen, R. af D.
9. Eggert Christopher Knuth, en Søn af Kammerherre F. M. Grev Knuth til Knuthenborg, St. af D.

J II. Classe:

10. Carl Julius Sophus Abrahams, en Søn af Professor, Mag. N. C. L. Abrahams, R. af D. og Dbm.
11. Rudolph George Braem, en Søn af Capitain i Søetaten og Takkelsmester ved Holmen J. F. Braem, R. af D. og Dbm.
12. Valdemar Klingberg Christensen, en Søn af afgangne Kammeraad J. S. Christensen, Chef for Bygningsadministrations-Comptoiret.
13. Carl Hambro Gyberg, en Søn af Pastor H. F. J. Gyberg, Sognepræst til Glenstrup i Marhuis Sift.
14. Harald Aron Peter Philipsen, en Søn af Silke- og Klædehandler F. Ph. B. Philipsen.
15. Jacob Frederik Scavenius, en Søn af Kammerherre P. B. Scavenius til Gjorslev m. m., R. af D.
16. Joachim Bering Seerup, en Søn af afgangne Pastor H. Seerup, Sognepræst til Borre paa Møen.

J I. Classe:

17. Martin August Valdemar Andersen, en Søn af Vinhandler J. A. Andersen.
18. Viggo Henrik Lauritz Bendz, en Søn af Professor Dr. med. H. C. B. Bendz, Lector ved den kgl. Veterinairskole.
19. Carl Christian Sophus Tederfeld de Simonsen, en Søn af Justitsraad J. C. L. Gederfeld de Simonsen, forhen Borgemester og Bysfoged i Kallundborg.

20. Evald Bjerregaard Hjort, en Søn af afgangne Se-
rensfriher N. Hjort i Norge.
21. Otto Valdemar Hoffgaard, en Søn af Forpagter
J. J. Hoffgaard paa Svenstrup i Sjælland.
22. Peter Ludvig Krebs, en Søn af Inspector og Ad-
junct ved Metropolitanskolen C. P. J. Krebs.
23. Torkild Peter Lund, en Søn af Justitsraad J. C.
Lund, Assessor i Lands-Over- samit Hof- og Stads-
retten.
24. George Alfred Mourier, en Søn af Commandeur-
capitain K. C. Mourier, Directeur for Admiralitets-
Bureauet under Marineministeriet, R. af D. og Dbm.
25. Viggo Thorvald Saro Petersen, en Søn af Pastor
J. H. Petersen, Garnisonspræst i Citadellet Frede-
rikshavn.
26. Carl Sophus Scavenius, Broder til den ovenfor un-
der Nr. 15 anførte Discipel.
27. Carl Lund Scharling, en Søn af Professor Dr.
theol. C. E. Scharling, R. af D.
28. August Matthias Stub, en Søn af afgangne Ad-
junct ved Rønne lærde Skole M. M. Stub.
- B. I Skoleaarets Løb ere under vedspilte Datum optagne :

 - J V. Classe:
 - 29. Johannes Rothe, en Søn af Landskabsgartner R.
Rothe, R. af D. (Den 4de Februar 1850).

 - J I. Classe:
 - 30. Eduard Andreas Holmsted, en Søn af Skolens
Gymnastiklærer, Lieutenant J. F. v. Holmsted, Dbm.
(Den 22de Januar 1850).

II. Efter denne Afgang og Tilgang er Antallet af
Skolens Disciple for Dieblifiket 169, hvilke efter den for Mai

Maaned afholdte Censur (dog Afgangsklassens Disciple efter Udfaldet af den sidste Halvaarsexamen) ere ordnede saaledes i de forskjellige Classer: *)

VII. Classe.

1. P. E. Holm.
2. C. G. Hansen.
3. H. G. Møller.
4. H. J. Garrigue.
5. G. F. V. L. Nielsen.
6. T. E. Spang.
7. A. L. Hindenburg.
8. V. T. Rall.
9. D. Mazar de la Garde.

VI. Classe A.

1. C. C. A. Gosch.
2. H. S. F. Tughorn.
3. J. L. R. Roefoed.
4. H. V. Birkerod.
5. J. P. Malling.
6. H. E. T. Lippert.
7. M. Blom.
8. S. Spandet.
9. H. S. Smith.
10. H. P. M. Rosing.
11. H. S. Jørgensen.
12. F. P. M. Lund.
13. L. T. Nissen.
14. H. R. L. Jensen.
15. V. Holmer.
16. J. H. Birch.
17. V. T. Petersen.
18. M. C. G. Thye.

VI. Classe B.

1. C. D. Mourier.
2. Johan L. Schou.
3. A. H. F. Rubien.
4. O. Sohlenberg.
5. Jens L. Schou.
6. F. P. J. Dahl.
7. J. A. C. Tryde.
8. H. F. H. J. Petersen.
9. T. H. Lange.
10. H. A. Hansen.
11. C. S. Jessen.
12. O. Algreen-Ussing.
13. J. J. Suenson.
14. C. A. Ring.
15. C. J. Würzen.

V. Classe.

1. J. C. Møller.
2. H. F. C. J. Lauritsen.
3. A. D. Müller.
4. C. H. Scharling.
5. C. E. T. Hansen.
6. F.

*) VI. og IV. Classe have fremdeles i dette Skoleaar været deelte, den første i en over- og underordnet Afdeling, den sidste i to sideordnede Afdelinger.

8. V. W. Topsøe. 7. J. Rothe. 8. S. C. S. p. Bruhn.
 9. R. p. A. Mourier. 10. E. F. Koch. 11. S. Sørensen.
 12. S. F. G. Smith. 13. A. L. Fibiger. 14. C. G. Lange.
 15. L. J. A. C. Bergh. 16. B. F. Sørensen 17. G. C.
 Hindenburg. 18. E. V. Løse. 19. J. G. F. Ræder. 20. V.
 Oldenburg. 21. A. M. M. Abrahams. 22. T. Bræstrup.
 23. J. C. T. Beck.

IV. Classe A.

1. A. O. F. Lorenz. 2. E. P. Diechmann. 3. S. C.
 Brøyer. 4. M. J. M. Dinesen. 5. E. C. A. Löffler. 6. S.
 J. V. Wick. 7. L. G. S. Klubien. 8. A. G. Oe. Sauch.
 9. C. V. Bendz. 10. Chr. J. Martensen. 11. Conr. Mar-
 tensen. 12. G. S. Wibe. 13. W. E. Velschow. 14. R.
 P. L. Müllen. 15. C. F. W. Prangen. 16. S. C. Gut-
 feld. 17. Ph. V. M. Herz. 18. E. G. L. Drejer *).

IV. Classe B.

1. E. J. Trier. 2. F. J. R. Thaarup. 3. A. S. G.
 Jacobsen. 4. C. A. W. Bluhme. 5. J. C. p. Wilse.
 6. J. M. M. Thorsøe. 7. S. S. Schumacher. 8. J. S.
 Möller. 9. C. C. Christens. 10. V. L. O. Thofte. 11. S.
 Münter. 12. M. A. L. Hertel. 13. C. S. Stremme.
 14. A. V. Freund. 15. A. Fibiger. 16. T. F. Schouw.
 17. A. P. Dons. 18. C. V. Blichfeldt.

* Denne Discipel intager i Dieblifiket iffun af den Grund den
 nederste Plads i Classen, fordi han formedelst en ved Sygdom
 foranlediget længere Fraværelse ikke har funnet erholde nogen
 Hovedcharakter for Mai Maaned. Eigeledes have Disciplene
 Beck (V. Cl. Nr. 23) og Blichfeldt (IV. Cl. B. Nr. 18) paa
 Grund af Fraværelse ingen Hovedcharakter for samme Maaned.

III. Classe.

1. H. W. Scharling. 2. O. T. Hansen. 3. J. O. Thomsen. 4. E. W. Møller. 5. C. A. Møller. 6. P. F. E. Casse. 7. L. C. A. F. Thoate. 8. E. C. Knuth. 9. O. V. Meier. 10. J. R. Thiele. 11. J. V. Johnsen. 12. C. Barnefow. 13. H. H. Ring. 14. P. Jensen. 15. A. L. Brorson. 16. C. Christiansen. 17. G. V. Meidell. 18. C. L. Birke. 19. F. V. S. Dannestkold-Samsøe. 20. C. F. S. Lautrup. 21. P. C. Larsen. 22. E. F. Esbildung. 23. C. C. S. Dannestkold-Samsøe. 24. C. T. Bang. 25. B. T. Dahl. 26. J. H. Lange. 27. C. J. Frydensberg.

II. Classe.

1. H. H. P. Reiersen. 2. C. H. Gyberg. 3. J. C. S. Wilse. 4. V. B. Christensen. 5. H. A. P. Philipsen. 6. J. F. Scavenius. 7. G. V. G. Müller. 8. J. C. Boeck. 9. P. F. J. Conradt-Eberlin. 10. C. A. de Fine Skibsted. 11. T. L. Thiele. 12. J. J. V. Steenstrup. 13. J. J. B. Lund. 14. R. F. Berggreen. 15. J. B. Seerup. 16. C. J. S. Abrahams. 17. H. A. Thiele. 18. T. Schleisner. 19. J. F. V. Holm. 20. L. G. Paludan. 21. N. A. Angelo. 22. G. E. Casse. 23. W. F. E. Casse. 24. R. G. Braem. 25. F. Algreen-Ussing. 26. J. C. G. F. Bech.

I. Classe.

1. T. P. Lund. 2. E. A. Holmsted. 3. P. L. Krebs. 4. A. M. Stub. 5. C. L. Scharling. 6. C. C. S. Cederfeld de Simonsen. 7. V. T. S. Petersen. 8. H. F. A. Halling. 9. C. S. Scavenius. 10. O. V. Høffgaard. 11. V. H. L. Bendz. 12. G. A. Mourier. 13. E. B. Sjort. 14. M. A. V. Andersen. 15. R. C. Borring.
-

Lærerpersonalet.

Sørfremmelse og Afgang.

Under 15de Juli 1849 blev Timelærer, Cand. philos. Carl Emil Kiellerup allernaadigst beskifket til Adjunct ved Skolen.

Under 30te Juli 1849 blev Overlærer ved Metropolitanskolen Frederik Christian Carl Birch allernaadigst beskifket til Rector ved Horsens lærde Skole.

Under 4de November 1849 blev Adjunct ved denne Skole Carl Berg allernaadigst beskifket til Overlærer ved samme.

Den ved Rector Birchs Afgang fra Skolen bevirkeede Vacance i de af ham besørgede Underviisningsfag har hidtil ikke medført nogen Ansettelse af en ny Lærer, da bemeldte Fag endnu før dette Skoleaar have været fordelede paa andre af de allerede ved Skolen ansatte Lærere.

Underviisningen.

I. Anordninger fra Kirke- og Underviisningsministeriet). **II.** Fag- og Timefordeling. **III.** Lære- og Væsboger. **IV.** De læste Pens.

I. Efterat de udvidede lærde Skoler hidtil have ordnet deres Underviisning overensstemmende med den provisoriske Plan af 25de Juli 1845, er denne nu bleven definitivt afløst af den af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet under 13de Mai d. A. udfærdigede „Bekjendtgjørelse angaaende en Underviisningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Skoler i Danmark“, som,

foruden andre Bestemmelser, ved hvilke enten forskellige Punkter i hün foreløbige Plan modificeres eller paa enkelte Steder Underviisningens Maal og Opgave noagtigere betegnes, tillige har optaget den i forrige Åars Beretning S. 62—63 omhandlede væsentlige Forandring af Skolernes sjette (næstoverste) Classe fra toaarig til eetaarig og omvendt af den syvende (overste) Classe fra eetaarig til toaarig. Denne Forandring, som udførligere er behandlet i Motiverne til den paagjeldende Anordning (Departementstidenden for d. A. Nr. 49 og 50), vil imidlertid i denne, ligesom i de øvrige allerede udvidede Skoler, først komme til Anwendung med den nuværende 5te Classe, idet de af denne Classess Disciple, der med det nu tilstændende nye Skoleaar (1850—1851) opflyttes i 6te Classe, ville i eet Åar have at gjen-nemgaae sidstnævnte Classe, saaledes at altsaa for dette Hold af Disciple Afgangseramens 1ste Deel vil indträffe i Året 1851 og 2den Deel, efter et twaartigt Cursus i 7de Classe, i Året 1853.

Endvidere er, ligeledes under 13de Mai d. A., af samme Ministerium udfærdiget „Bekjendtgjørelse angaaende Ophævelsen af den hidtilsværende Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet og om den fremtidige Modenhedsprøve for dem, der efter Forberedelse i private Skoler eller af Privatlærere ville indskrives ved Universitetet“, hvilken Anordning her nævnes, forsaavidt som den i et enkelt Punkt ogsaa berører de lærde Skoler, navnlig ved følgende i sammes § 10 indeholdte Bestemmelse: „De, der, uden at have tilendebragt deres Underviisning i en offentlig lærde Skole eller en til Afgangsexamen berettiget privat Skole, ønske at indskrives ved Universitetet, skulle enten underkaste sig begge Afdelinger af Afgangsexamen ved en offentlig lærde Skole eller istedetdersfor en

tilsvarende Prøve ved Universitetet". — Det foregæde Examensarbeide, der saaledes herefter vil kunne paalægges de lærde Skoler, er imidlertid passende begrænset ved den i Anordningens § 11 tilspuede Bestemmelse, at „ingen Skole er forpligtet til ved nogen Deel af Afgangseramen at modtage flere end sex Privatister til Delestage i Examens".

II. Det under 8de August f. A. til Ministeriet indsendte Forslag til Tag- og Timefordelingen for Skoleaaret 1849—1850 blev approberet under 25de f. M. Forholdet mellem denne og den i det foregaaende Skoleaar fulgte Fordeling vil erfares af følgende Oversigt:

I **Dansk** blev Adjunct Rasmussen, som i det foregaaende Skoleaar havde besørget denne Underviisning i 7de Classe, 6te Classe A—B, 5te og 1ste Classe, nu ansat til at overtage samme ogsaa i 3die Classe, hvor den hidtil havde været besørget af Adjunct Holbeck, hvorimod sidstnævnte Lærer, foruden, som hidtil, at beholde dette Tag i Forbindelse med Tydsk i 2den Classe, nu tillige maatte overtage denne Underviisning i begge Afdelinger af 4de Classe istedetfor Timelærer Cand. philos. Kjerrn, der ved Underviisning andensteds var forhindret i her at beholde sit forrige Antal af Timer.

I **Henseende til Underviisningen i Tydsk** foregik den Forandring, at jeg, for at kunne overtage Græsk i 6te Classe B, afgav førstnævnte Tag i 5te Classe til Adjunct Holbeck, hvem saaledes denne Underviisning i dette Skoleaar har været overdragen i samtlige Classer, undtagen i 6te Classe B og 1ste Classe, hvor den, ligesom i forrige Skoleaar, har været given respective af mig og Adjunct Rasmussen.

Underviisningen i **Franse** er fremdeles fra 2den til 6te Classe blevne given af Timelærer Professor Borring.

Undervisningen i Latin er i 7de Classe, som sædvanligt, blevet besørget af mig. Overlærer Berg rykkede op med denne Undervisning fra 5te Classe til 6te Classe B, Adjunct Krebs fra 4de Classe A—B til 5te Classe, Timelærer Cand. philos. Rielsen fra 3die Classe til 4de Classe A—B; i 3die Classe maatte den, ligesom i Skoleaaret 1847—1848, atter overdrages til Adjunct Krebs. I 6te Classe A havde samme Undervisning hidtil været besørget af Overlærer, nu Rector Birch, og sjøndt der saaledes ved denne Lærers Afgang vel vilde have været Anledning til at tilføre Skolen en ny Lærer til at overtage den sidstnævnte eller, efter Omstændighederne, en anden Undervisning, maatte jeg dog, tilsmed da Rector Birchs øvrige Timer indtil videre kunde overspores paa mig og Overlærer Berg, ifølge de da-værende Forhold ansee det som onskeligt, hvad ogsaa af Ministeriet bevilgedes, at Latinundervisningen i 6te Classe A i dette Skoleaar overdroges Candidat Rielsen, ligesom den senest havde været ham betroet i 6te Classe B, uagtet derved denne Lærer erholdt det for en Timelærer usædvanlige Antal af ialt 27 ugentlige Timer.

Undervisningen i Græsk har, ligesom i det foregaaende Skoleaar, i 7de Classe og 6te Classe A været henlagt under Overlærer Berg. I 6te Classe B og 5te Classe, i hvilke den senest havde været given af Rector Birch, har den i dette Skoleaar været besørget respective af mig og Overlærer Berg, i begge Afdelinger af 4de Classe, som forhen, af Candidat Kerrn.

I Henseende til Hebraisk, Religion, Historie, Matematik og Naturlære har den for det næstforegaaende Skoleaar approberede Fordeling af Undervisningen ogsaa i indeværende Skoleaar været fulgt, med Undtagelse af, at der har været tillagt Adjunct Jensen, foruden hans hidtil havte

4 ugentlige Negnetimer i 2den Classe, det lige saa store Antal Timer i samme Fag i 1ste Classe, hvor denne Undervisning før blev given af Timelærer Cand. philos. Dahl.

Undervisningen i Naturhistorie er fremdeles heelt igjennem blevet besørget af Adjunct Kiellerup; men da her til iskun anvendes et Antal af 18 ugentlige Timer, blev der, for at denne Lærer kunde erholde det for en Adjunct sædvanlige Timetal, tillige overdraget ham Undervisningen i Geographie fra 3die til 6te Classe, saaledes at dette Fag, der forhen gjennem alle Classer havde været henlagt under Candidat Dahl, af denne beholdtes alene i de to nederste Classer.

I Skrivning, Tegning, Sang og Gymnastik have de samme Lærere som hidtil beholdt de dem tillagte Undervisningstimer.

Oversigt over Undervisningens Fordeling med tilspillet Angivelse af enhver Lærers ugentlige Timetal:

1. Rector: Latin i VII. Cl., Græsk og Lydsk i VI. Cl. B.	17 Timer.
2. Overlærer Espersen: Historie fra III. til VII. Cl.	22 —
3. Overlærer Berg: Latin i VI. Cl. B., Græsk i VII. Cl., VI. Cl. A og V. Cl.	26 —
4. Adjunct Jensen: Religion fra I. til VI. Cl., Regning i I. og II. Cl.	26 —
5. Adjunct Holbech: Dansk i IV. Cl. A—B og II. Cl., Lydsk i VI. Cl. A samt fra II. til V. Cl.	24 —
6. Adjunct Inspector Brebs: Latin i V. og III. Cl., Hebraisk i VII. Cl. og VI. Cl. A—B	25 —
7. Adjunct Petersen: Mathematik fra IV. til	

VII. Cl., Naturlære i VII. Cl. og VI. Cl.	
A—B	31 Timer.
8. Adjunct Rasmussen: Dansk i VII. Cl., VI. Cl. A—B, V., III. og I. Cl. Tydss i I. Cl.	23 —
9. Adjunct Kiellerup: Geographie fra III. til VI. Cl., Naturhistorie fra I. til VI. Cl. ...	25 —
10. Timelærer, Professor Borring: Fransk fra II. til VI. Cl.	18 —
11. Timelærer, Cand. philos. Nielsen: Latin i VI. Cl. A og i IV. Cl. A—B.	27 —
12. Timelærer, Cand. philos. Kærn: Græsk i IV. Cl. A—B	12 —
13. Timelærer, Cand. philos. Dahl: Historie og Geographie i I. og II. Cl., Mathematik i III. Cl.	14 —
14. Timelærer, Copist Bruse: Skrivning fra I. til IV. Cl.	11 —
15. Timelærer, Arkitekt Rosenberg: Legning fra I. til III. Cl.	5 —
16. Cand. philos., Organist Berggreen: Sang	5 —
17. Lieutenant v. Holmsted med Assisterter: Gymnastik og Svømning	6 —

Lectionstabellen for dette Skoleaar samt et Tal-Schema over Underviisningstimerne i de forskellige Fag findes i Bilag II og III.

III. Ved Underviisningen i Dansk i de tvende nederste Classer har Ministeriet, efter hvad derom var blevet indstillet, under 15de August f. A. approberet, at den af Funch, Røgind og Warburg udgivne danske Læsebog maatte træde istedetfor den hidtil benyttede „Børneven“ af Hjort, dog saa-

ledes at, overeensstemmende med Indstillingen, den nævnte Læsebog i indeværende Skoleaar indførtes alene i 1ste Classe, og først i det nu forestaaende tillige oversørtes til 2den Classe, hvis nuværende Disciple allerede vare forsynede med den tidligere brugte Læsebog.

IV. Følgende er i dette Skoleaar gjennemgaaet i de forskjellige Sprog og Videnskaber:

Dansk. I. Classe: Forskjellige Stykker af Funchs, Røginds og Warburgs danske Læsebog, saavel prosaiske som poetiske, lærte udenad, op læste eller analyserede. Bojesens „Kort Begreb af den danske Sproglære“, med Forbigaaelse af enkelte Anmærkninger, gjennemgaaet og lært. 2 Stile om Ugen, skrevne paa Skolen, i Negelen Dictat, undtagelsessviis et Brev eller Oversættelse af et iforveien lært Stykke Tydsk. — II. Classe: Hjorts Borneven anvendt til Op læsning og Analyseren; hele Bojesens „Kort Begreb o. s. v.“ læst og repeteret. Af Krossings poetiske Læsebog ere forskjellige Digte lærte udenad og gjennemgaaede. I 2 Timer om Ugen er der skrevet Stil paa Skolen, afverlende Dictat af vanskeligere Stykker, Fortællinger og Bestrivelser, giengivne efter Hukommelsen, Oversættelser fra Tydsk og Øvelser, svarende til et i Grammatiken læst Pensum. — III. Classe: Af Holst's poetiske Læsebog ere flere Digte gjennemgaaede og lærte udenad; Sammes prosaiske Læsebog er benyttet til Op læsning og Analyse. Aldskillige Lectioner af Borgens „Bielning til Affattelse af Udarbeidelsler i Modersmaalet“ lærte og indøvede. Bojesens „Kort Begreb o. s. v.“ repeteret. 1 Stil ugentlig, snart Oversættelse fra Tydsk, snart en lettere Skildring eller Giengivelse af en forelæst Fortælling. — IV. Classe A og B: Holst's prosaiske og poetiske Læsebøger ere benyttede til Læseøvelser og Analyseren; af den sidste ere

tillige forskjellige Digte læste udenad og nojagtigt gjennemgaaede. Bojesens „Kort Begreb o. s. v.“ er repeteret. Læren har 2 à 3 Timer om Maaneden oplæst Digterverker for Classerne. 2 Stile om Maaneden, i Almindelighed af beskrivende Indhold. — V. Classe: Chr. Winthers Omrids af den nordiske Gudelære lært og understøttet ved Op læsning af den ældre Edda og flere af Dehleßchlägers Verker, navnlig „Nordens Guder“ og „Baldrur hin Gode“. De vigtigste Lectioner af Borgens „Beuledning o. s. v.“ lært og anvendte paa Stykker af Holst's prosaiske og poetiske Læsebøger. 1 Stil om Ugen. — VI. Classe A og B: Thortsens Litteraturhistorie S. 1—90 læst og repeteret, samt oplyst ved Op læsning af Brudstykker af den ældre danske Litteraturs Frembringelser. Skriftilige Udarbeidelser have afværet med mundtlige Foredrag, saaledes at begge Øvelser hver ere foretage 2 Gange om Maaneden. Flere Recensioner ere forelæste, efterat Disciplene hjemme have gjort sig bekendte med det paagjældende Digterværk (Baggesens af Hugo von Rheinberg, Seibergs af Svend Dyrings Huus og Adam Homo (1ste Deel)). — VII. Classe: Den danske Litteraturhistorie forfra til „Dehleßchläger“ foredragten, lyriske Digte og vanfæliger Prosastykker oplæste og forklarede; mundtlige Foredrag jevnlig holdte; Stile af almindeligt Indhold eller over et historisk Emne frevne hjemme 2 Gange om Magneden og desuden undertiden udarbeidede paa Skolen i 2 samlede Undervisningstimer.

Tydst. I. Classe: Riises tydste Læsebog for Begyndelsesklasserne S. 22—106. Af Juers's og Rungs Materialier S. 1—9 og S. 64—66. Det Vigtigste af den regelmæssige Boningslære efter Meyers Sproglære. 1 Dic talstil om Ugen. — II. Classe: Riises tydste Læsebog for Begyndelsesklasserne fra S. 120 og Bogen ud; af Shorts

Læsebog: „Køgebues Reise um die Welt“, S. 21—58 (Udg. 1840). Efter Jürs's og Rungs Materialier som Oversættelse fra Dansk til Tysk S. 25—34 og S. 38—60. Hele Boeiningslæren efter Meyers Grammatik. Skriftlig Stil eller Dictat 1 Time om Ugen. — III. Classe: Hjorts Læsebog: af „Køgebues Reise“ S. 40—66 og S. 7—20. Af Jürs's og Rungs Materialier S. 56—64 og S. 68—87. Efter Meyers Grammatik Formlæren (udvidet), Syntaren efter Nodalz. En skriftlig Stil hver anden Uge. — IV. Classe A: Af Hjorts Læsebog: „Aus der Geschichte des siebenjährigen Krieges“, S. 134—146; „Fragment aus meinen Knabenjahren“, S. 558—571; „Reise über Holland nach London“, S. 185—194; „der zweite April des Jahres 1801“, S. 173 — 183. Af Bresemanns Stiløvelser S. 16—61. Meyers Grammatik; tillige er forrige Åars Program benyttet ved Casuslæren. Skriftlig Stil hver anden Uge. — IV. Classe B: Af Hjorts Læsebog: „Aus der Geschichte des siebenjährigen Krieges“, S. 134—146; „Fragment aus meinen Knabenjahren“, S. 558—571; „Die Schlacht bey Lützen“, S. 164—173; af „Leben und Thaten Alexanders des Großen“ S. 194—204. I Grammatik, Oversættelse fra Dansk til Tysk og Stil cfr. IV. Classe A. — V. Classe: Hjorts Læsebog: „Bruchstücke“, S. 256—287; „Bildung und Sitten des 12ten und 13ten Jahrhunderts“, S. 288—299; „Die Römer des 19ten Jahrhunderts“, S. 337—350. Oversættelse fra Dansk paa Tysk efter Bresemanns Stiløvelser S. 91—122, S. 133—141. 2 skriftlige Stile om Maanedene. Meyers Grammatik. Casuslæren efter Programmet for 1849. — VI. Classe B: Hjorts Læsebog (2den Udg.): S. 456—520 „Bruchstücke. Dritte Sammlung“. Stykkerne 1—3, 7—9, 12—17, 19—27, 30, 39, 40, 42, 45. Schiller, Die Piccolomini. —

Oversættelse fra Dansk paa Thysk efter Holst's danske Læsebog: „Luther i Worms“, S. 122—128; „Christian den Andens Charakteristik“, S. 128—133; „Bartholomæusnatten“, S. 133—137. Meyers Sproglære. I det Mindste 2 Stile om Maaneden. — VI. Classe A: Schiller, Wallenstein's Lager, Goethe, Torquato Tasso og Iphigenie auf Tauris. Oversættelse fra Dansk paa Thysk efter Holsts danske Læsebog: „Tyrolerne for Wien“, S. 170—175; „Eros og Døden“; „Før Valset“; „Maleren“; „Det første Besøg“ (S. 267—282). — Meyers Sproglære repeteret. Skriftlig Stil hver Uge.

Franſk. II. Classe: Borrings Læsebog for Mellemklasser, 63 Sider, fra S. 53—116. Sammes Grammaire française: den etymologiske Deel indtil de uregelrette Verber, med Undtagelse af Afsnittet om Kjønnet og det om de sammensatte Substantiver, Egennavnenes og frenimede Ords Fleertalsdannelsje. — III. Classe: Af samme Læsebog som i forrige Classe 64 Sider af de beskrivende Stykker, fra S. 150—214. I Grammatik repeteret den foregaaende Classes Pensum, og derefter de forhen forbigaade Stykker, de uregelrette Verber og Slutningen af Etymologien indtil Syntaxis. — IV. Classe A og B: Borrings Etudes littéraires, 62 Sider, fra S. 1—62. I Grammatik Afsnittene af Syntaxis om Ordenes Over eensstemmelse og Styrelse. Fra Dansk til Franſk er oversat af de franſke Siiſløvelser de indledende grammatiske Øvelser fra S. 1—34. — V. Classe: Samme Bog som i forrige Classe, 52 Sider, fra S. 289—341. I Grammatik Hovedstykkerne af Syntaxis. Fra Dansk til Franſk er oversat Øvelsesstykkerne om Brug af Subjunctivet, det nærværende og forbiggangne Participle. — VI. Classe B: Samme Bog som i de to forrige Classer, 87 Sider, fra S. 46—133. I Grammatik repeteret de væsent-

ligste Stykker. Fra Dansk til Fransk er oversat af Stilebogen Affnittet, som indeholder korte Fortællinger, fra S. 92—115. — VI. Classe A: „Hernani par Victor Hugo“ og „le Caprice par Alfred de Musset“. Til Oversættelse fra Dansk paa Fransk er benyttet Holst's Læsebog, hvoraf er oversat 20 Sider.

Latin. III. Classe: Af Bergs og Møllers latinste Læsebog 1ste Afdelings 1ste Affnit. Af Madvigs Sproglære er den for denne Classe bestemte Deel af Formlæren læst og østere repeteret. Det af Læsebogen læste Pensum er benyttet til forskellige Øvelser, saavel mundtlige som skriftlige, for at indøve Formlæren og de vigtigste Negler af Cæsulæren. — IV. Classe A og B: Bergs og Møllers Læsebog: 1ste Afdelings 2det Affnit, I—II Stykke; 2den Afdelings 1ste Affnit og 2det Affnit til S. 37. Nogle af Phædri Fabler. Formlæren efter Madvigs Grammatik; af Syntaxen læst det, hvortil Læsebogen gav Anledning. 67 Stile. — V. Classe: *Ciceronis orationes IV in Catilinam*; *Cæsaris comment. de bello Gall. lib. I.* (cursoriss); *Sallustii Catilina*; *Ovidii Metamorphoses*, ed. Feldbausch: Stykerne II, III, IV, V. VI, VII (1000 Vers). Af Madvigs Sproglære er omrent den for denne Classe bestemte Deel blevet læst. 49 skriftlige, 12 mundtlige Stile, 10 Versioner. — VI. Classe B: *Ciceronis de officiis lib. I*, *Livii hist. lib. V*; *Virgilii Aeneid. lib. V*; *Ciceronis orat. in Catilinam I et II* (cursoriss). 63 skriftlige, 10 mundtlige Stile; 8 Versioner. — VI. Classe A: *Ciceronis de officiis lib. III*; *Livii hist. lib. XXII*; *Horatii epistol. lib. I et II*. Af Ciceros Breve ved Sæpsle ere de 4 første Affnit læste cursoriss. Madvigs Grammatik er repeteret. 59 skriftlige, 10 mundtlige Stile, 10 Versioner. — VII. Classe: *Livii hist. lib. VI*; *Taciti Agricola*; *Ciceronis Cato major*

(extemporeret), *Horatii* epistolæ og ars poetica. Repetition foretaget af Ciceros 1ste Bog om Pligterne, af Tacitus's Agricola, af Livius's 1ste Bog samt af de 2 første Bøger af Virgils Aeneide. — Af Madvigs Sproglære er Ordføningsslæren for en stor Deel repeteret i foresatte Pensæ, men overhovedet stadig benyttet under Læsningen af Forfatterne. — Bojesens Antiquiteter ere gjennemgaaede, saaledes at, ligesom forhen, i Afsnittet om Retsvæsenet kun enkelte Punkter ere medtagne. — Af Tregders Litteraturhistorie ere, med forskellige Udeladelser, de to første Perioder samt nogle få §§ af tredie Periode gjennemgaaede. 53 Stile, 8 Versioner.

Til anden Deel af indeværende Åars Afgangseramen opgive Candidaterne i Latin: *Ciceronis* oratt. pro S. Roscio Amerino, pro lege Manilia, pro rege Deiotaro (Candidaterne Garrigue og Spang opgive de to første Catilinairiske Taler istedenfor Taler for Deiotarus); *eiusd.* de officiis libri III; *Sallustii* Catilina; *Livii* hist. libri I, II, VI; *Taciti* Agricola; *Virgilii* Aeneid. libri I—III; *Horatii* odar. libri I, II; *eiusd.* epistolæ et ars poetica.

Græsk. IV. Classe A og B: Bergs Læsebog for de første Begyndere, hvoraf dog adskillige Exempler ere forbrigaaede; af Bergs Læsebog for andet Åars Cursus er læst 4de Afsnit, de Alisopiske Fabler 1—7, 9—12 og 14. Bergs Schema er læst og repeteret, og Tregders Formlære er benyttet ved tredie Læsning. Skriftilige Øvelser ere foretagne sædvanlig een Gang om Ugen. — V. Classe: De mythologiske og historiske Stykker i Bergs græske Læsebog; *Xenophontis* Hellenicor. lib. I, II; *Homeri* Odyss. lib. III. Tregders Formlære; Madvigs Ordføningsslære §§ 1—106, med Forbrigaaelse af de fleste Nummerknninger og nogle Hovedregler; det Læste er indøvet ved mundtlige og skriftilige

Stile efter Bergs Opgaver, 1ste Deel. — VI. Classe B: *Xenophontis Memorab.* Soer. lib. I, II; *Homeri Iliad.* lib. X. Tregders Formlære. Madvigs Ordspoiningslære stadig benyttet under Forfatterlæsningen. — VI. Classe A: *Demosthenis* oratt. Olynth. I—III; *Aeschinis* orat. in Ctesiph.; *Homeri Odyss.* XIII, XIV, Iliad. VI. Tregders Formlære. Madvigs Ordspoiningslære §§ 107—185; det næste er indværet ved mundtlige Stile efter Bergs Opgaver, 2den Deel. Bojesens græske Antiquiteter (den heroiske Tids og Atticas). — VII. Classe: *Demosthenis* orat. pro corona; *Platonis Apologia Socratis et Criton;* *Herodoti* lib. II, capp. 133—182; *Sophoclis Antigone;* af Tregders „Anthologia Græca“: hymni Homerici; elegiæ (undtagen 5, 15, 17); epigrammata; carmina lyricalia A. (undtagen 1, 19, 20). Winthers Mythologie. Bojesens græske Antiquiteter (dog ikke de Spartanske). Tregders græske Litteraturhistorie til 3die Periode.

Til anden Deel af indeværende Års Afgangseramen opgive Candidaterne i Græsk: *Isocratis Panegyricus;* *Demosthenis* orat. pro corona; *Xenophontis Memorabilia Socratis,* lib. I; *Platonis Apologia Socratis et Crito;* *Herodoti* lib. II; *Homeri Antigone;* af Tregders „Anthologia Græca“: hymni Homeri; elegiæ (undtagen 5, 15, 17); epigrammata; carmina lyricalia A. (undtagen 1, 19, 20).

Hebraisk. VI. Classe B: Genesis, capp. I, II. og af cap. III. de 12 første Vers. Formlæren af Whittes Grammatik. — VI. Classe A: Genesis, cap. III. v. 13 til cap. XXI. Repetition af Whittes Formlære. — VII. Classe: Genesis, cap. XXV. ad finem; de 6 første Psalmer, Propheterne Jonas og Haggai.

Til anden Deel af indeverende Aars Afgangseramen opgive de af Candidaterne, som have læst Hebraist, i dette Fag følgende Pensum: Genesis, de 6 første Psalmer: Propheterne Jonas og Haggai.

Religion. I. Classe. Hele Herslebs mindre Bibelhistorie; Jensens samlede Bibelsprog og nogle udvalgte Psalmer af Shorts Psalmebog. — II. Classe: Balles Lærebog Capp. 1, 2, 8 og 6; af Herslebs større Bibelhistorie er læst Oversigt over det gamle Testamentes Bøger, og af disse speciellere Indhold fra Skabelsens Historie til 4de Periode; desuden et Udtog af bibelsk Geographie. — III. Classe: Balles Lærebog Capp. 3, 4, 5 og 7; af Herslebs større Bibelhistorie fra 4de Periode til Jerusalems Øvelægelse; desuden bibelsk Geographie efter et større Udtog og af Bibelen selv de 10 første Capitler af 2den Samuels Bog. — IV. Classe A og B: Af Krog Meyers Lærebog de 45 første Paragrapher; af Herslebs Bibelhistorie Oversigt over det nye Testamentes Skrifter, Anhaugen om Hedningernes Tro og af Evangeliernes speciellere Indhold fra Christi Fødsel til hans Fremtræden i Jerusalem paa Purimfesten; desuden i Bibelen selv nogle Capitler af Lucas's Evangelium. — V. Classe: Af samme Lærebog Afsnittet om Menneskets Natur, Udvældighed, Bestemmelse og Pligter; af Bibelhistorien fra Jesu Virksomhed i Jerusalem paa Purimfesten til Pauli Hængeskab i Rom. — VI. Classe B: Af Lærebogen fra Læren om Synden til Udvældighedslæren; af Bibelhistorien det hele gamle Testamente; af Bibelen selv i Grundsproget de 10 første Capitler af Johannes's Evangelium; desuden af Balkars Kirkehistorie til Reformationen. — VI. Classe A: Af Lærebogen til Læren om Synden; af Bibelhistorien det nye Testamente; af Bibelen selv i Grundsproget Johans-

neb's Evangelium og af Balkars Kirkehistorie til Reformationen.

Historie. I. Classe: En Oversigt over alle Hovedbegivenhederne i Fædrelandets Historie, hvorved fornemmelig Rosdts Udtog af denne er lagt til Grund. — II. Classe: Hele den gamle Historie efter Bohrs Lærebog. — III. Classe: Historiske Skildringer hentede fra Middelalderen og den nyere Tid indtil Ludvig den Hjortendes og Peter den Stores Død, efter Bohrs Lærebøger i Middelalderens og den nyere Tids Historie. — IV. Classe A og B: Oldtidens Historie i Sammenhæng indtil Dioceletians og Constantin den Stores Tid, efter Langbergs Lærebog. — V. Classe: Følgende Folks og Staters Historie indtil den revolutionære Tidsalder: Frankrig, England, Tyskland (Helvetien, Bohmen, Brandenburg, Dele af Preussen, Ungarn m. M.), Italien, Spanien, Portugal, Nederlandene, samt desuden særligt Araberne, efter Rosdts Udtog og Bohrs Lærebøger. VI. Classe A og B: Det græske Keiserdømme, Araberne og de andre muhamedanske Folk (Osmanniske Tyrkiet indtil den revolutionære Tid), Ungarn til den revolutionære Tid, — Danmark, Norge, Sverrig indtil vore Dage, — Rusland, Polen (indtil dets Undergang), Preussen indtil den revolutionære Tid, — Perser, Mongoler, Sineser, efter Rosdts Udtog og Bohrs Lærebøger. — VII. Classe: Repetitionscursus efter udvidet Maalestok af Oldtidens Historie, Middelalderen og den nyere Tid indtil Revolutionen. Den revolutionære Tidsalder er udførlig gjennemgaaet indtil Wiencongressens Slutning; de øvrige Begivenheder indtil vor Tid ere samlede under en almindelig Oversigt. Foruden ovennævnte Hjelpemidler er ogsaa Estrups Lærebog benyttet til flere Partier.

Geographie. I. Classe: Efter Ingerslevs lille Geographie Europa, og, nærmest med Hensyn til de orographiske og hydrographiske Forhold, tillsige de øvrige Verdensdele. — II. Classe: Hele sidstnævnte Lærebog. — III. Classe: Det Vigtigste af den physiske og mathematiske Geographie, samt Europa, med Undtagelse af Italien, Tyrkiet og Grækenland, efter Ingerslevs større Lærebog. — IV. Classe A og B: Italien, Tyrkiet, Grækenland og Afsten efter samme Bog. De samme Landes gamle Geographie efter Rønigfeldts Lærebog. — V. Classe: Africa, America og Australien; Afstens og Africas gamle Geographie, efter samme Lærebøger. — VI. Classe B: Af Ingerslevs Lærebog Indledningen og Europa. — VI. Classe A: Af samme Lærebog fra Holland Bogen ud. Europas gamle Geographie.

Arithmetik. I. Classe: Efter Mundts Regnebog til Brøken og desuden efter Ursins Regnebog de 4 Species i Brøk; dertil Øvelser i Tabellen. — II. Classe: Af Mundts Regnebog er gjennemgaaet fra Brøk til Decimalregning. — III. Classe: Jürgensens „Elementair Arithmetik og Algebra“ forfra til Decimalbrøk. — IV. Classe A og B: Samme Bog: § 10—15, (S. 36—68). — V. Classe: Samme Bog: § 15—21 (S. 68—119). — VI. Classe B: Samme Bog § 17 Nr. 105 — § 21 og § 23 (S. 85—119 og S. 138—145). — VI. Classe A: Samme Bog: Repetition af hele Arithmetiken. — VII. Classe: Samme Bog: Repetition.

Geometrie. IV. Classe A og B: Oppermanns Plangeometri forfra til § 11 Nr. 253 (S. 83). — V. Classe: Samme Bog: § 11 i første Bog til § 3 Nr. 437 i anden Bog med Forbigaaelse af Tillæget til § 2 (S. 78—128 og 140—148). — VI. Classe B: Samme Bog: anden Bog § 2—§ 5 med Forbigaaelse af Tillægene til § 2 og 3,

samt Repetition forfra til § 14 i første Bog. — VI. Classe A: Den plane Trigonometrie efter Ramus's Lærebog samt Repetition af Oppermanns Geometrie. — VII. Classe: Astronomie efter Oluffssens Lærebog, samt Repetition af Geometrie, Stereometrie og Trigonometrie.

Naturlære. VI. Classe B: Ørsteds „Naturlærerens mechaniske Deel“ forfra til S. 165. — VI. Classe A: Silfverbergs „Naturlærerens chemiske Deel“ forfra til S. 64. — VII. Classe: Ørsteds „Naturlærerens mechaniske Deel,“ S. 173—281, samt Repetition af de tidligere læste Afsnit af Naturlæren.

Naturhistorie. I. Classe: Pattedyrenes og Fuglenes Naturhistorie mundtlig gjennemgaet. — II. Classe: Pattedyrenes, Fuglenes og Menneskets Naturhistorie efter Bramsens og Drejers Lærebog i Zoologie og Botanik. — III. Classe: Krybbyrene og Fiskene efter samme Lærebog; den terminologiske Indledning til Botaniken efter Petits Lærebog i Botanik; Øvelser i Plantebestemmelser, holdte efter Sammes Tabeller. — IV. Classe A og B: Den specielle Botanik efter Petits Lærebog. — V. Classe: De hvirvellose Dyr under Afbenyttelse af Bramsens og Drejers Lærebog i Zoologie og Botanik. — VI. Classe B: Den almindelige Botanik og Plantogeographien under Afbenyttelse af Petits Lærebog. Mennesket i anatomisk og phystiologisk Henseende efter mundtligt Foredrag. — VI. Classe A: Oversigt over Dyrenes Livsbytninger. Repetition af Zoologien.

Tegning. I. Classe: Conturfrihaandstegning. I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—XI gjennemgaaede. — II. Classe: Skyggefrihaandstegning. I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—XIV gjennemgaaede. — III. Classe: I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—XIV gjennemgaaede i

Gorbindelse med Perspectiver, de to første efter Setsch's Læbeller.

I Skrivning og Sang har Underviisningen været fremmet paa sædvanlig Maade. — Underviisningen i Gymnastik, som havde været standset siden 16de Marts f. A. (see Skoleesterr. for 1848—1849 S. 90), tog atter, efterat vedkommende Lærere var vendte tilbage fra Armeen, sin Begrundelse den 24de September f. A., og er siden uafbrudt blevet fortsat, ligesom ogsaa de sædvanlige Svømmesvæsler i denne Sommer foretages.

Videnskabelige Samlinger.

- I. Bibliotheket. II. Naturhistorisk Samling.
- III. Physiske Apparater.

I. Skolebibliotheket har siden Aflutningen af den i forrige Aars Bereitung meddeleste Fortegnelse modtaget følgende Tilvært:

Arati Phænomena et Diosemea, quibus subjiciuntur Eratosthenis Catasterismi. — *Dionysii orbis terrarum descriptio.* — *Rufi Festi Avieni utriusque poetæ metaphrases.* Ed. F. C. Matthiae. Francof. ad Moen. 1817. 8.

G. E. Benseler, Musterstücke lateinischer Prosa. Freiberg 1849. 8.

T. Bergk u. J. Cæsar, Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft, 3 Jahrg. 2 H. — 8 Jahrg. 2 H. Cassel 1845—1850. 4.

Bille, Steen, Bereitung om Corvetten Galatheas Reise omkring Jorden 1845, 46 og 47. 1—2 D. Kbhavn. 1849—1850. 8.

S. C. W. Bindesbøll, Meddelelser fra og em Udlændet, mest religiøse og kirkelige Gjenstande vedkommende. 1 Bd. (2 Hefter). Kbhavn. 1840—1841. 8.

- A.** *Boeckhii corpus inscriptionum Graecarum*, Vol. I—II.
Berolini 1828—1843. Fol.
- A.** *Bödch*, Die Staatshaushaltung der Athener. 1—2 Bd. Berlin 1817. 8.
- L.** *Brandes*, De ophthalmia rheumatico-gonorrhœica et de forma arthropathiae gonorrhœicæ chronicæ. Hauniæ 1850. 8. (Disp. for den medicinske Doctorgrad).
- M.** *Tullii Ciceronis orationes*. Superiorum interpretum commentariis suisque adnotationibus explanavit *Carolus Halm*. Vol. I, P. I—III. (Orationes pro P. Sulla, pro P. Sestio, in P. Vatinium). Lipsiæ 1845. 8.
- N.** *N. Clausen*, Tidsfrift for udendlands theologiske Litteratur, 3 og 4 h. for 1849, 1 h. for 1850. Kbhavn. 8.
- Henrici Clintonis fasti Hellenici*. Ex altera Anglici exemplaris editione conversi a *C. G. Krägero*. Lipsiæ 1830. 4.
- Cornelius Nepos*. Erklärt von *K. Nipperdey*. Leipzig 1849. 8.
- W.** *J. G. Curtman* u. *G. Walter*, Das Thierreich, naturgeschichtliches Lehr- und Lesebuch. Darmstadt 1846. 8.
- Th.** *G. Erslew*, Almindeligt Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark o. s. v. 3 Bd. 2 h. Kbhavn. 1850. 8.
- Euripides's Phönikerinnen. Griechisch mit metr. Uebers. u. s. w. von *J. A. Hartung*. Leipzig 1849. 8.
- A.** *Ferguson*, Geschichte des Fortgangs und Untergangs der Römischen Republik. Aus dem Englischen übersetzt. 1—3 Bd. Leipzig 1784—1786. 8.
- A.** *Fryxell*, Berättelser ur Svenska Historien. 16 D. Stockholm 1850. 8. (I forrige Åars Fortegnelse var 16de Del feilagtig anført istedetfor 15de).
- A.** *Fuchs*, Die Romanischen Sprachen in ihrem Verhältnisse zum Lateinischen. Halle 1849. 8.
- Chr. Gad**, Den evangelisch-christelige Religion ester den Augsburgske Troesbekjendelse. En Lærebog. Kbhavn. 1849. 8.
- J.** *S. T. Gehler*, Physikalisches Wörterbuch, neu bearbeitet von *Brandes*, *Gmelin*, *Horner*, (*Littrow*), *Muncke*, *Pfaff*. 1—11 Bd. Leipzig 1825—1845. 8. — Kupfer-Atlas zu Gehler's physikalischem Wörterbuche. Leipzig 1842. Tverfol.
- N.** *P. Giessing*, Kong Frederik den Sjettes Regjeringshistorie, 1ste Bd. 1—5 h. Kbhavn. 1849—1850. 8.

- F.** *Helsted*, Veiledning i Tegnekunstens allerförste Grunde, 8 Hefter med tillhörende Forklaring. Kbhavn. 1850.
- K.** *F. Hermann*, Lehrbuch der griechischen Antiquitäten, 2 Th. („Lehrbuch der gottesdienstlichen Alterthümer der Griechen“). Heidelberg 1846. 8.
- Hertugen af Augustenborgs litterære Virksomhed i den slesvig-holsteinske Sag. Odense 1850. 8.
- A.** *G. Heydemann u. W. J. C. Müzell*, Zeitschrift für das Gymnasialwesen. 3 Jahrg. 2 H. — 4 Jahrg. 5 H. Berlin 1849—1850. (Møgde tidligere manglende Hefter ere senere leverede. Øvfr. forrige Åars Fortegnelse S. 95).
- Homeri carmina cum brevi annotatione etc. ed. C. G. Heyne.* Tom. I—VIII. Lipsiæ et Londini 1802. 8.
- Homers Odyssee*. Erklärt von J. U. Faesi. 1ste Bd. Leipzig 1849. 8.
- J.** *Horner*, Bilder des griechischen Alterthums. Zürich 1823. 4.
- C.** *S. Ingwerslev*, Latinſt-Danſt Ordbog til Skolebrug. Kbhavn. 1849. 8.
- Isokrates*, ausgewählte Reden des, Panegyricus und Areopagiticus. Erklärt von R. Rauchenstein. Leipzig 1849. 8.
- W. Jardine**, The naturalist's library, Nr. 17—39. Edinburgh. 8. (Øvfr. forrige Åars Fortegnelse S. 92).
- Rezieren, pädagogische. Leipzig 1849. 8.
- N. Kjærbölling**, Kongeriget Danmarks samt Hertugdömerne Slesvigs, Holsteens og Lauenborgs Fugle. 1—8 Hefte. Kbhavn. Fol.
- R.** Klog, Handwörterbuch der lateinischen Sprache. 4 Ließ. Braunschweig 1849. 8.
- R. W. Krüger**, Lexikon zu Xenophons Anabasis. Berlin 1849. 8.
- F. M. Liebmann**, Flora Danica. Fascie. XLII. Hauniæ 1849. Fol.
- Titi Livii rerum Romanarum ab urbe condita libri, ad eodd. mss. fidem emendati ab C. F. S. Alscheski*. Vol. III. Berolini 1846. 8.
- S.** Martensen, Den christelige Dogmatik. Kbhavn. 1849. 8.
- L.** Meyer, Fremmedordbog. 3die, forsgede og forbedrede Udg. ved S. P. J. Dahl. 1—2 H. Kbhavn. 1849—1850. 8.
- C. Meyer**, Lehrbuch der Geometrie für Gymnasien, 2 Th. Potsdam 1843. 8.

- S.** A. Milo og S. Schneekloth, Skolens Reform. Et Tidsskrift. Nr. 1—4. Kbhavn. 1850. 8.
- C.** Molbeck, Myt historisk Tidsskrift, udg. af den danske historiske Forening. 3 Bd. 1—2 H. Kbhavn. 1849—1850. 8.
- P.** A. Munch, Historisk-geographisk Beskrivelse over Kongeriget Norge (Noregsvelde) i Middelalderen. Moss 1849. 8.
- R.** O. Müller, Kleine deutsche Schriften über Religion, Kunst, Sprache und Literatur u. s. w., gesammelt und herausgeg. von E. Müller. 2 Bd. Breslau 1848. 8.
- R.** O. Müller, Handbuch der Archäologie der Kunst, 3 Aufl., herausgeg. von J. G. Welcker. Breslau 1848. 8.
- C.** O. Müller u. C. Oesterley, Denkmäler der alten Kunst. 1 Bd. 1—5 H., 2 Bd. 1—2 H. Fortgesetzt von F. Wieseler, 2 Bd. 3 H. Tverfol.
- J.** P. Mynster, Den hedenske Verden ved Christendommens Begyndelse. Kbhavn. 1850. 4. (Program til Bispevielse).
- H.** Nissen, Oplysninger om Latin- og Realsholen i Christiania. Ibid. 1846. 8.
- X.** Nyerup, Euthymiana. Kbhavn. 1799. 8.
- P.** P., Niels Juul og hans Samtid. 2 D. Kbhavn. 1847. 8.
- W.** Pape, Handwörterbuch der griechischen Sprache. 1—3 Bd. Braunschweig 1842—1843. 4.
- N.** M. Petersen, Nordisk Mythologie. 5—6 H. Kbhavn. 1849. 8.
- Plan for de bebudede Udgaver af græske og latinske Forfatteres Skrifter ved en Forening af Skolemænd o. s. v. Kbhavn. 1849. 8.
- Platon*, udvalgte Dialoger af, udgivne til Skolebrug af F. W. Wicke. 2 H. Kbhavn. 1849. 8.
- V.** C. S. Ros, Schulgrammatik der Griechischen Sprache. Göttingen 1844. 8.
- Casp.** Sagittarii introductio in historiam ecclesiasticam. s. I. 1694. et D. G. Morhofii polyhistor. Lubecæ 1696. 4. (Begge i et Bind).
- A.** Schjøth, Geographisk Beskrivelse over Kongeriget Norge. Christiania 1849. 8.
- J.** J. Schouw, Danst Tidsskrift, Nr. 16—20. Kbhavn 1849—1850. 8.
- S.** C. Sibbern, Nogle Bemærkninger over Stat og Kirke. Kbhavn. 1849. 4. (Universitetsprogram).

- N. Simesen**, Geometrisk Legnelse for Skoler, 2—3 H. Helsingør 1849.
- L. T. Spittler**, Geschichte der dänischen Revolution im Jahr 1660. Berlin 1796. 8.
- H. Stephani** thesaurus græcæ linguae. Edd. **C. B. Hase**, **G. & L. Dindorfii**. Vol. VII. fascie. IV. Parisiis. Fol. Tabelværk, statistisk, 16 H., udg. af den allern. anordnede Commission; -- 18 H., udg. af Finantsministeriet. Kbhavn. 1848—1849. Fol.
- A. Thiers**, Consulatets og Keiserdommets Historie. 79—86 Levering. Kbhavn, 1849. 8.
- ΘΟΥΚΥΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΗ**. Mit erlärenden Anmerkungen herausgeg. von **K. W. Krüger**. 2 Bd. 2 H. Berlin 1847. 8.
- J. L. Ussing**, De Parthenone ejusque partibus. Hauniæ 1849. 4. (Universitetsprogram).
- Valgsitter, lithophanerede af en Valger. Kbhavn. 1850. 8. (Fra Gersalven).
- P. Virgilius Maro**, die Gedichte des. Lateinischer Text mit deutschen Erläuterungen herausgeg. von **Philipp Wagner**. 1—2 II. Leipzig 1849. 8.
- W. E. Weber**, Dessenlîche Reden. 2 Bd. Jena 1846. 8.
- C. F. Wegener**, Om Hertugen af Augustenborgs Forhold til det helslenske Oprør. Kbhavn. 1849. 8.
- A. S. Ørsted**, For den danske Stats Opretholdelse i dens Heelhed. En historisk statsretlig Undersøgelse. Kbhavn. 1850. 8.
- G. C. Ørsted**, Nanden i Naturen. I—II. Kbhavn. 1850. 8.
- H. C. Ørsted**, Oversigt over det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger o. s. v. i Aaret 1849 (Nr. 5—8), — i Aaret 1850 (Nr. 1—3). Kbhavn. 8.

Universitetets Lectionekataloger og Gramenslister; de af Kirke- og Udværdiisningsministeriet udfærdigede Bekjendtgørelser vedkommende Universitetet og de lærde Skoler; Statskalenderen m. m.

Skoleprogrammer for 1849.

Aalborg Kathedralskole: **P. H. Tregder**, Skoleesterretninger.

Aarhuus Kathedralskole: **J. J. Blache**, Skoleesterretninger.

Aarhus videnstabelige Realskole: **R. C. Nielsen**, Skoleesterretninger.

Borgerdydskolen paa Christianshavn: **C. Svenningsen**, Bidrag til vor Skoles Statistik i Tidsrummet fra August 1831 indtil Juli 1848.

Borgerdydskolen i Kjøbenhavn: **C. J. Rimestad**, Skoleesterretninger.

Frederiksborg lærde Skole: **L. de Richelieu**, Lærebog i den evangelisch-christelige Religion. 1 H.

Horsens lærde Skole: Realcatalog over Horsens lærde Skoles Bibliothek.

Kolding lærde Skole: **C. F. Ingerslev**, Skoleesterretninger.

Metropolitan Skolen: **J. Holbech**, Prøve af en tydlig Ordforningsslære.

Nykjøbing Kathedralskole: **G. F. W. Lund**, Om det oldnordiske Sprogs Overensstemmelse med det græske og latinske i Ordföjningen.

Odense Kathedralskole: **R. J. F. Henrichsen**, Nygræss Digt om Mainoterne, Text og Oversættelse.

Randers lærde Skole: **C. A. Thortsen**, Skoleesterretninger.

Ribe Kathedralskole: Plan for Undervisningen i Ribe Kathedralskole, udarbejdet af Skolens Lærere.

Roskilde Kathedralskole: I. (henvorende til Programmet for 1848): **S. N. J. Bloch**, Grundsatninger for Undervisningen i de lærde Skoler med stadigt Hensyn til den nye Undervisningsplan. II. (for 1849): **F. E. Hundrup**, Biographiske Esterretninger om de Candidater, som ved Kjøbenhavns Universitet have underkastet sig philologisk Embedsexamen.

Ronne lærde og Real-Skole: **H. K. Whittle**, Skoleesterretninger.

Slagelse lærde Skole: **J. C. S. Fischer**, Brudstykker af en matematisk Lærebog. I—IV.

Sors Academias Skole: **E. F. Bojesen**, Om visse characteristiske Udtryk og Betegnelser hos Aristoteles.

Det von Westenſke Institut: ḡ. G. Bohr, Skoleesterretninger
(I. Skolens Halvhundredeårs Jubilæum. II. Skolens Historie i
Skoleaaret 1848—1849).

Viborg Kathedralskole: (mangler).

Reykjavík lærde Skole: Ritgjörðir, tilheyrandi Snorraeddu, og
Háttalykill Rögnvalds jarls.

Endvidere har Skolen modtaget Programmerne fra Kongeriget Preussens Gymnaser og andre høiere Dannelsesanstalter for 1847 og 1848.

II. Den naturhistoriske Samling er blevet forøget med følgende Numre, der ere skjenkede til samme af Skolens Lærer i Naturhistorie, Adjunct Biellerup:

1. a. Craniet af Bisbjørnen (*ursus maritimus*) (mangler Underfjæben), b. Do. af Grævlingen (*meles taxus*), c. Do. af en Marekat (*cercopithecus sp.*), d. Do. af en ung Abe, e. Do. af coelogenys Paka, f. Do. af Haren (*lepus timidus*), g. Do. af Kaninen (*lepus euniculus*).

2. 35 Arter af Conchylier i c. 200 Exemplarer.

III. Om videre Tilvært af den physiske Samling vil Underretning blive meddeelt i næste Års Skoleesterretninger.

Regnskabsvæsenet.

I. A — C. Skolens forskjellige Regnskaber (for Tidsrummet fra 1te Januar 1849 til 31te Marts 1850). II. Skolebeneficier og andre Stipendier.

III. Bestemmelser Regnskabsvæsenet vedkommende.

A. Skolekassens Regnskab.

I. Indtægt.

	Rbb. β
1. Refusion fra Finantherne	25. 48.
2. Renter af Skolens Capitalsformue	495. 16.
3. Jordbogs-Indtægter i Korn og Penge	2,524. 26.
4. Indtægter af Kirker og Præstekald i Korn og Penge	1,477. 24.
5. Samtlige Skolecontingenter :	
a. Skolepenge	6,773 Rbb. 32 β
b. Brændepenge	1,017 — = -
c. Indskrivningspenge	175 — = -
d. For Testimonier	110 — = -
	8,075. 32.
6. Vibrag fra Universitetet	30. =
7. Børnehusets Afgift	500. =
8. Jord-, Gang- og Copulationspenge	2,733. 40.
9. Privatitspenge	510. =
10. Modtaget Tilskud fra den almindelige Skolefond . .	2,647. =
	Summa Indtægt . . 19,017. 90.

II. Udgift.

1. Faste Gager, Tillæg og Gratificationer	10,136. 53.
2. Udgifter til Timeunderviisning	3,038. 55.
3. Pensioner	500. =
	Lateris . . 13,675. 12.

	Rbd.	β
Transport	13,675.	12.
4. Udgifter til Bibliotheket og andre videnskabelige Apparater	631.	94.
5. Udgifter til Bygningers og Inventariums Vedligeholdelse	738.	81.
6. Udgifter til Brændsels- og Velsynnings-Fornødenheder	680.	38.
7. Skatter og Afgifter:		
a. ordinaire	173	Rbd. 20 β
b. Krigsskat	288	— 36 —
	461.	56.
8. Udgifter ved Regnskabsføringen	432.	48.
9. Afgift til 4 Kirkeskoler for Sangværkiering	480.	—
10. Forstjellige tilfældige Udgifter:		
a. Skoleopvarming	187	Rbd. 48 β
b. Reengjøring	112	— 16 —
c. Porto, Protokoller, Skrivematerialier og Uffskrivning .	218	— 52 —
d. Programmer og Skolehøstideligheder	216	— 42 —
e. Andre Udgifter	17	— 4 —
	751.	66.
11. De under 3de Indtægtspost anførte Fordeboges Indtægter for Året 1849 overførte, efter Ministriets Beslutning, til næste Regnskab 1850— 1851 med	2,524.	26.
Summa Udgift	20,376.	37.
Sammenholdt med Indtægten 19,017.	90.	
Underbalance	1,358.	43.

Ad A. 4de Udgiftspost: Contoen for Bibliotheket og andre videnskabelige Apparater.

I. Indtægt.

1. Renten af den Bibliotheket tilhørende Capital 1,075 Rbd.	43.	—
2. Tilskud fra Skolekassen	631.	94.
	674.	94.

	Rbd.	β
II. Udgift.		
1. Udgifter vedkommende Bibliotheket	437.	46.
2. Udgifter til naturvidenskabelige Apparater	187.	48.
3. For Samlingens Conservation i 1849	50.	=
	674.	94,

B. Stipendiefondens Negeskab.

I. Indtægt.

1. Fonden eiebe ultimo 1848:						
a. en af Københavns Magistrat administreret Ca-						
pital	13,500	Rbd.				
b. en kongelig Obligation Nr. 50 (det						
D. A. Meyerske Legat)	2,500	—				
c. 8 Stykker kongelige Obligationer paa 3,000 —						
	19,000.	=				
d. Contant Beholdning	50.	4.				
2. Renter af Capitalen 19,000 Rbd. for 1 Aar til						
11te December 1849	760	Rbd.	β			
efter Frabrag af Krigsskat	63	—	32	—		
	696.	64.				
3. Rente af Legatum Bartholini for samme Aar						
efter Frabrag af Krigsskat	3.	63.				
4. Pr. Capital tilkommer en indkjøbt fornyet Stats-						
gjelds-Obligation Nr. 4062 paa	200.	=				
	Summa Indtægt . .	19,950.	35.			

II. Udgift.

1. Udbetalte og i den almindelige Skolefond indsatte						
Oplagspenge						
2. Betalt for den indkjøbte kongelige Obligation Nr.						
4,062 paa 200 Rbd., à $92\frac{1}{2}$ Rbd., med Renter						
og Courage	186.	9.				
	Lateris , .	742.	9.			

	Rbd.	β
Transport . .	742.	9.

3. Saldo til 1850—1851 *)		
a. Capital hos Magistraten	13,500 Rbd.	
b. Kongelig Obligation Nr. 50 (D. A. Meyers Legat)	2,500 —	
c. 9 Stykker kongelige Obligatio- ner paa	3,200 —	
	19,200.	=
d. Contant Beholdning	8. 26.	
	Balance . .	19,950. 35.

C. Stipendieoverskudsfondens Regnskab.

I. Indtægt.

1. Fonden eiede ultimo 1848:		
a. 19 Stykker kongelige 4 p <i>Gf.</i> rentebærende Ob- ligationer paa	22,000.	=
b. Contant Beholdning	17. 15.	
2. Renter af Capitalen 22,000 Rbd. for Halvaaret til 11te Juni 1849	440 Rbd. = β	
ester Frabrag af Krigsskatten . .	36 — 64 —	
	403.	32.
	Summa Indtægt . .	22,420. 47.

II. Udgift.

I Overeensstemmelse med kongelig Resolution af 18de October 1849 ere Fondens Midler under 24de November 1849 afgivne til den almindelige Skolefond, nemlig :

a. Ovnenævnte 19 Stykker kongelige Obligatio- ner paa	22,000.	=
b. Den contante Beholdning	420. 47.	
	Balance . .	22,420. 47.

*) Under Stipendiesondens Formue er indbesattet det academiske Op-
lag for 25 Skolen freqventerer Disciple, stort 1,608 Rbd. 38 β .

II. Efter det af Rector under 14de November f. A. indsendte Forslag approberede Ministeriet under 22de December næstefter følgende Fordeling af Skolens Beneficier for indeværende Skoleaar:

- A. Høieste Stipendium, 50 Rbd., tillagdes Ingen.
- B. Mellemste Stipendium, 35 Rbd., tillagdes Disciplene 1. C. G. Hansen, 2. H. G. Møller, 3. A. L. Hindenburg, 4. T. E. Spang, 5. G. F. V. L. Nielsen, 6. H. E. T. Lippert, 7. H. V. Birkerod, for samtlige Alt at opłægge, 8. S. P. J. Dahl, 15 Rbd. at udbetale, 20 Rbd. at opłægge, 9. O. Hohlenberg, Alt at opłægge.
- C. Laveste Stipendium, 20 Rbd., tillagdes Disciplene 1. H. J. Garrigue, 2. H. F. F. Tughorn, 3. L. T. Niessen, 4. H. F. Jørgensen, 5. H. R. L. Jensen, 6. A. H. F. Klubien, 7. T. S. Lange, 8. L. J. A. C. Bergh, 9. J. C. Møller, 10. V. Oldenburg, 11. H. F. C. J. Lauritsen, 12. E. F. Koch, 13. E. P. Diechmann, 14. J. C. P. Wilse, 15. A. S. G. Jacobsen, Alt at opłægge.
- D. Fri Undervisning bevilgedes Disciplene 1. V. T. Ball, 2. V. T. Petersen, 3. S. Spandet, 4. M. C. G. Thye, 5. H. F. H. Petersen, 6. C. A. Ring, 7. C. J. Würzen, 8. B. F. Sørensen, 9. G. T. Hindenburg, 10. S. F. G. Smith, 11. H. S. Sørensen, 12. E. V. Løse, 13. C. G. Lange, 14. H. J. V. Wick, 15. V. L. O. Thost, 16. C. H. Stremme, 17. C. C. Christens, 18. A. V. Freund, 19. C. V. Blichfeldt (for 1ste Halvaar), 20. F. J. R. Thaarup, 21. L. C. A. F. Thost, 22. O. V. Meier, 23. J. O. Thomsen, 24. G. V. Meidell, 25. C. T. Bang, 26. J. H. Lange, 27. B. T. Dahl, 28. P. F. J. Conradt-Eberlin, 29. J. C. F. Wilse, 30.

U. Angelo, samt, som extraordinair Gratist, 31. p. E. Krebs.

E. Underviisning mod nedsat Betaling bevilgedes
 1. S. P. U. Lund, 2. J. C. T. Beck (for 1ste Halvaar),
 3. A. G. S. Lorenz, 4. W. E. Velschow, 5. S. C. Gutsfeld,
 6. J. F. Møller, 7. A. P. Dons, 8. C. E. T. Bertelsen.

Med Hensyn til det Klarupste Legat (16 Rbd. aarlig for hver Stipendiatur) er det i forrige Aars Bereitung S. 105—106 oplyst, hvorledes Legatet dengang, paa Grund af dets Forpligtelse til at udrede Krigsskat, ikke kunde afholde mere end Halvdelen af det fundatsmæssige Aantal af 6 Stipendieportioner. Efter min desangaende til Directionen for de Klarupste Stiftelser under 11te Juni d. A. henvendte Forespørgsel blev jeg af Directionen underrettet om, at Stiftelserne af samme Hensyn som ifjor heller ikke for indeværende Aar faae sig istand til at udrede et større Aantal end 3 Stipendier, saaledes at Legatet i Aaret 1850 alene vilde kunne tilfælde de twende tidligere Stipendiater, Disciplene C. G. Hansen og T. E. Spang, begge af 7de Classe, samt en tredie Discipel, der vilde være at udværne istedenfor den forhenværende Stipendiatur C. G. J. Dahl, der i forrige Aar var blevet dimitteret til Universitetet. — Blandt dem, der af mig vare bragte i Forslag til den vacante Plads, valgte Directionen under 20de Juni Discipel af 6te Classe O. Hohlenberg.

Det Bornemann-Lassonste Legat, 10 Rbd. aarlig, er for indeværende Aar af Legatets Ephorus, Kammerherre, Baron Juel-Rysensteen efter Rectors Forslag af 15de Juni tillagt Discipel af 7de Classe A. L. Hindenburg.

III. Det er bekjendt, at denne Skole i en lang Række af Aar har været i Besiddelse af en saakaldet Stipendieoverskuds fond, om hvis Tillblivelse og videre Udvikling jeg har meddeelt Oplysning i de herfra udgivne Skoleesterretninger for 1843—1844 S. 54—55. Denne betydelige Fond er i indeværende Skoleaar med sit døværende Beløb af Aktiver og contant Beholdning, ialt 22,420 Rbd. 47 β, blevet afgiven fra Metropolitan skolen til den almindelige Skolefond. Anledningen til denne Foranstaltung oplyses ved følgende foreløbige Skrivelse fra Ministeriet af 18de August 1849:

„Da den nu forestaaende Gjennemførelse ved de lærde Skoler af den under 25de Juli 1845 foreløbigen for tre Skoler allernaadigst approberede Reformplan vil paalægge den almindelige Skolefond en saadan forhøjet Udgift, at Ministeriet maa være betænkt paa ved ethvert til Raadighed staaende Middel at gjøre Udbevi til at forøge bemeldte Fonds ellers utilstrækkelige Ressourcer, har Ministeriet nu til saadan Hensigt besluttet blandt Andet at lade under Skolefondens Capitalformue inddrage den med Metropolitan skolen forbundne saakaldte Stipendieoverskuds fond, der, som Hr. Professoren bekjendt, er dannet derved, at Man i en Række af Aar udlagde af Skoleklassen det hele lovbestemte Maximum af Stipendieportioner — uanseet at den egentlige Stipendiefonds Midler dertil kun kunde fournere omtrent Halvdelen — og derefter af den ikke virkelig til Disciplene udbetalte Deel opfamlede den omtalte Fond.“

Bed. efter Ministeriets tilspiede Opfordring, under 27de næsteften at meddele mine Øttringer om dette Anliggende, funde jeg vistnok ikke andet end erkjende, „at det i et Tilfælde, hvor Løsningen af en vigtig og for det lærde Skolevæsen i Almindelighed betydningsfuld Opgave var nedlagt i Ministeriets Haand og derhos gjorde Fordring paa

ualmindelige finanzielle Kræfter, maatte agtes baade retfærdigt og nødvendigt at lade den enkelte Skoles overskydende Midler, forsaavidt det maatte sjønnes uforstået at bevare dem for denne selv, afgive sit Bidrag til det samlige Skolevæsens Tær og saaledes virke i det overordnede Diemeds Ejendom; ligesom ogsaa det i ovenanførte Skrivelse bemerkede fleeraarige Forhold, hvori Skolekassen som supplerende havde staet til Stipendiesfonden, „upaatvivleslig maatte for en yderligere Motivering af den paatenkte Foranstaltung ansees som en baade væsentlig og heldig Omstændighed.“ Men jeg maatte paa den anden Side troe at opfylde en Pligt, naar jeg tillod mig at henlede Ministeriets Opmærksomhed paa det Krav, som Skolen selv kunde synes at have paa Anvendelsen af de omhandlede Midler, navnlig til derved at fremme en hensigtsmæssig Udvidelse af dens nuværende locale Omsfang, idet den nemlig „ikke formaaede at tilfredsstille de Fordringer, der sædvanlig gjores med Hensyn til Normeringen af Freqventsen i en betydeligere Læreanstalt, og, sjøndt den eneste offentlige lærde Skole i Hovedstaden, dog tillige var den eneste, der i Sammenligning saavel med Hovedstadens private Skoler med lerd Undervisning, som med de øvrige offentlige lærde Skoler hidtil led af denne Ufuldkommenhed,“ hvortil kom den følselige Mangel „af tilstrækkelige og passende Opbevaringssteder for Skolens videnkabelige Samlinger“ samt af nogenlunde bequem Lejlighed ogsaa i andre Henseender. Jeg troede derfor, „uagtet min fulde Erfjendelse af Skolereformens almindelige Krav paa al mulig Understøttelse, at de ommeldte Forhold maatte, ifølge min særegne Stilling til Skolen, have et særligt Krav paa min Interesse, og at jeg saaledes ikke burde tage i Betenkning at henstille til Ministeriets Bedømmelse, hvorvidt det vistnok velgrundede Ønske om den ommeldte Udvidelse af Metropolitan-skolens

Locale kunde være at betragte som en Forestilling, der turde vente at blive virkeligjort, samt hvorvidt det dog ikke i saadant Tilfælde turde antages ret egentlig at ligge nær og ret i Særdeleshed at være billigt, at en med denne Skole allerede forbundet og samme steds tilveiebragt Fonds Midler anvendtes til at fremme en Foranstaltung, ved hvil Udførelse Reformen i denne enkelte Skole kunde siges ogsaa med Hensyn til de ydre Betingelser for dens Virksomhed at være gjennemført."

Det blev imidlertid nødvendigt for Ministeriet i dette Anliggende fremdeles at tage overveiende Hensyn til Skolerformens almindeligere Fordringer, og efter derom nedlagt allerunderdanigst Forestilling blev den paaggjeldende Forandring af Hans Majestæt Kongen under 18de October f. A. resolveret at skulle udføres, hvilken Resolution derefter communiceredes mig ved Ministeriets Skrivelse af 21de November næstefer.

Under 29de October 1849 har Ministeriet udførvidget følgende Bekjendtgjørelse :

„Paa Ministeriets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 18de d. M. allernaadigst at ophæve de i Forordningen af 7de November 1809 § 73 og i allerhøieste Resolution af 29de November 1816 indeholdte Bestemmelser om Antallet af Fripladser og af Pladsen imod nedsat Betaling af Skolepenge i de enkelte lærde Skoler, og isteden dersor allernaadigst at fastsætte, at for Eftertiden ved Fripladzers Besættelse i familige lærde Skoler bliver at tage Hensyn til det ved hvert Skoleaars Begynnelse i de enkelte Skoler værende Discipeltal, saaledes at i det Høieste en Trediedeel af dette Antal kan tilstaaes fri Undervisning, dog at det derhos kan indrymmes, efter

specielt Forslag fra Rector, at lade istedenfor nogle af Fripladserne indtræde et forholdsvis større Antal af Pladser med den samme Nedstættelse i Betaling, som tidligere i Hensholt til nysbemeldte allerhøjesti Resolution af 29de November 1816 har været forundt."

I Forbindelse med denne Bekjendtgørelse har Ministeriet i Circulairskrivelse af 24de November 1849 henledet Opmærksomheden paa efterstaaende Regler, der ved Anvendelsen af samme blive at følge:

„1. Det er Ministeriets Ønske at see den forestrevne Forandring iværksat snarest muligt, helst fuldstændig ved Bestemmelsen af Beneficiefordelingen for Skoleaaret 1850—1851, forsaavidt ikke ved en eller anden Skole dette skulde medføre en særlig Haardhed ved at frataage Disciple, der findes qualificerede til Friplads, en saadan, som allerede har været tilstaaet. Forsaavidt endnu i indeværende Skoleaar, ved Anvendelsen af de ældre Regler, et større Antal Fripladser end det nu normerede Maximum maatte ved nogen Skole være bevilget, vil det i Tilfælde at nogen af disse Pladser i Skoleaarets Løb bliver vacant, være at iagttag, at saadanne Pladser ikke besettes.

2. Det er en Selvfølge, at der ikke haves noget Krav paa, at en Trediedeel af Disciplene skal nyde fri Undervisning, men at der ved dette Forhold if Kun er angivet den Grændse, ud over hvilken det ikke kan være tilladt at gaae ved Bevilgelsen af Fripladser, idet der, ligesom hidtil, bør gjøres strenge Fordringer i Henseende til Disciplenes egen Værdighed og Beviislighederne for Vedkommendes Trang til Beneficier.

3. Forsaavidt den i en Skole ved Begyndelsen af et Skoleaar værende Freqvents udgjør et Tal, der ikke er lige deleligt med 3, vil det ved Bestemmelsen af Fripladsernes

Maximum være at iagttage, at et Overflud af 2 Disciple kan give een Triplads, saaledes at t. Ex. en Freqvents af 59, 60 og 61 Disciple kan give 20 Tripladser, men 58 lige-som 57 kun 19. Og bør herved erindres, at, ligesom Freqventhens Formindskelse i Skoleaarets Løb selvfolgelsen ikke kan bidrage til at formindste det for samme eengang bevilgede Antal Gratistpladser, saaledes kan dens Forøgelse i Skoleaarets Løb heller ikke medføre, at flere Tripladser for samme oprettes.

4. Naar det i den kongelige Resolution og Bekjendt-gjørelsen er udtalt, at istedenfor nogle af Tripladserne kan efter Omstændighederne indtræde et forholdsmaessigt Antal af Pladser mod den samme modererede Betaling, som ved kongelig Resolution af 29de November 1816 var fastsat for de enkelte Skoler (med Undtagelse af Rønne, ved hvilken, paa Grund af Contingentets Ringhed, saadan Moderation ikke kan admitteres), da er dette at forstaae saaledes, at det Tab i Skolepenge, som ved nogle af Tripladserne vilde forvoldes, kan, naar vedkommende Rector dertil maatte finde Anledning, fordeles, i Forhold til Tabets Størrelse, ved at i Metropolitanskolen for hver 2 Tripladser kunne indtræde indtil 5 Pladser med 20 Rbd. Moderation, og ved de andre Skoler hver enkelt af Tripladserne afsløses af indtil 3 Pladser med 10 Rbd. Moderation.

5. Med Hensyn til Pengestipendier af Skolernes Stipendiefonds bemærkes, at fremdeles som hidtil ingen Discipel kan blive Stipendiatur uden tillige at nyde fri Undervisning, og at som Folge deraf Stipendieportionernes Antal aldrig vil kunne overstige $\frac{1}{3}$ af Discipelfreqventen ved Skoleaarets Begyndelse, men at iovrigt indenfor denne Grænse Forordningen 7de November 1809 § 74 fremdeles tjener som Rettesnor ved Indstillinger om Stipendier, forsaavidt Stipendie-

fondens egne Ressourcer tillade saadant, om hvilke Ressourcers Størrelse ved ethvert af de aarlige Beneficieforslag bør meddeles speciel Oplysning fra Rector."

Under 25de Januar d. A. har Ministeriet udstedet et Circulaire, i hvilket nærmere Bestemmelser gives angaaende Extratimer og den Betaling, der for samme vil være at tilstaae, forsaavidt saadanne Timer overdrages til nogen af Skolens faste Lærere.

I Anledning af, at en Discipel, som i Begyndelsen af Marts Maaned d. A. var gaaet over fra Frederiksborg lærde Skole til Metropolitansskolen, allerede paa førstnævnte Sted havde erlagt Skolecontingent for Januar Qvartal, funde der, med Hensyn til at bemeldte Contingent for de øvrige lærde Skoler er ansat til et mindre Beløb end det, der for Metropolitansskolen er anordnet, være Twivl om, hvorvidt hiin Indbetaling ubetinget maatte medføre, at intet Krav i saadan Henseende vilde fra sidstnævnte Skoles Side være at gjøre til den paagjeldende Discipel for det ommeldte Qvartal. Efterat Skolens Rector under 2den April d. A. var indgaaet til Ministeriet med fornøden Forespørgsel des angaaende samt med Begjæring om, „at en almindelig Bestemmelse maatte blive meddeelt om den Fremgangsmaade, der herefter i lignende Tilfælde vilde være at følge,” reslove rede Ministeriet ved Skrivelse af 20de April næstefter, „at vedkommende Discipel vilde have at erlægge til Metropolitansskolens Kasse for Januar Qvartal d. A. Differentsbeløbet mellem den for denne Skole og for Frederiksborg lærde Skole anordnede Betaling, beregnet fra den Dag han be-

gnynde at frequentere Metropolitan-skolen, hvilken Regel ogsaa fremtidigen i lige Tilfælde vilde blive at følge, saaledes at, naar det omvendt skulde træffe, at en Discipel i et Dvartals Løb forlod Metropolitan-skolen og gif over til en anden Skole, ved hvilken Betalingen er mindre end ved Metropolitan-skolen, da vilde den til Metropolitan-skolen forud for Dvartalet erlagte høiere Betaling blive heelt at beregne denne til Indtægt, men Differentsbeløbet mellem Betalingen ved Metropolitan-skolen og den anden Skole, hvortil han var overgaaet, beregnet fra den Dag, da han var optagen i denne, komme til Liquidation i Betalingen, han havde at erlægge for det paafølgende Dvartal i Skolen, hvori han var indtraadt." Herom havde Ministeriet under samme Dato tilskrevet saavel Dvæstor som Forstanderstaberne for de øvrige lærde Skoler.

I Henseende til de Metropolitan-skolen tilkommende Copulationspenge, hvilke hidtil i Henhold til Rescript af 15de September 1683 § 6 have været opkrævede saaledes, at der for Vielse i Huset er af Rangspersoner indtil 7de Classe Nr. 6 bleven betalt 8 Rbd., af andre Rangspersoner indtil 9de Classe Nr. 13 samt Adelige 6 Rbd., af Andre, der lade sig vie i Huset med Vielsebrev, 4 Rbd., for Vielse i Kirken 1 Rbd., har Ministeriet ved Skrivelse af 13de April 1850 tilhændegivet, „at Samme, efterat nu Grundlovens § 97 har afskaffet enhver til Adel, Titel og Rang knyttet Forret, hvilket consequent medfører, at ogsaa de dertil knyttede Byrder bør hæves, ingen Grund finder til at bibeholde den ved den tidligere Lovgivning opstillede Forskjel i Betalingen for de forskellige Rangklasser, og at, ligesom derfor

den Adelen ved Forordning af 30te April 1824 indrømmede
Ret til uden særlig Bevilling at lade sig vie enten i Huset
eller i Kirken uden foregaaende Lysning nu er ophævet, saa
at der nu til enhver Undtagelse fra den ordinaire Bielses-
form, nemlig i Kirken efter forudgaaet Lysning, behøves spe-
cial Bevilling, saaledes agtede nu Ministeriet at indgaae
med allerunderdanigst Forestilling om, at der i ethvert Til-
fælde, hvor saadan Bevilling er given, maatte af Vedkom-
mende, før Bielsen kan foretages, udredes til Skolen det
tidligere anordnede laveste Gebyr, 4 Rbd. Denne samme
Regel vilde ogsaa midlertidig være at følge fra det nye
Finantsaars Begyndelse den 1ste April 1850 at regne."

Bilag I.

(til Søde 7.)

Afgangsskriftens 1ste Deel.

Afgangsskriftens 2de Deel.

Nr.	Candidaterne.	Afgangsskriftens 1ste Deel.										Afgangsskriftens 2de Deel.																	
		Lybst.		Fransk.		Religion.		Geographie.		Naturhistorie.		Dansk.		Latin (mundlig).		Latin (skriftlig).		Græst.		Historie.		Arithmetik.		Geometrie.		Naturlære.		Søvedcharakter.	
1.	p. J. C. Schartling.	Dg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.		
2.	J. C. Trier.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.		
3.	C. E. S. Reinhardt.	Dg.	G.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.			
4.	S. C. E. Andersen.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.			
5.	J. M. Hansen.	Dg.	G.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.			
6.	C. E. J. Dahl.	Dg.	G.	G.	ug.	G.	G.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.			
7.	C. S. Fürste.	Dg.	G.	G.	G.	G.	G.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.	Dg.			

Bilag III.

(Til Side 21.)

Tægnet.	VII.	VI A	VI. B	V.	IV. A	IV. B	III.	II.	I.	Summa.
Dansk	3	2	2	2	2	2	3	5	5	26
Norsk	=	2	2	2	2	2	2	5	6	23
Fransk	=	2	2	2	2	2	4	4	=	18
Latin	10	9	9	10	9	9	9	=	=	65
Graet	6	5	5	6	6	6	=	=	=	34
Religion	=	2	2	2	2	2	2	3	3	18
Historie	4	3	3	3	3	3	3	3	2	27
Geographie	=	1	1	1	1	1	2	2	3	12
Mathematiske Discipliner	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Naturlære	3	2	2	=	=	=	=	=	=	7
Naturhistorie	=	2	2	2	2	2	2	3	3	18
Kalligraphie	=	=	=	=	1	1	2	3	4	11
Tegning	=	=	=	=	=	=	1	2	2	5
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	=
Summa af ugentlige Timer	32	36	36	36	36	36	36	36	34	=
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	=
Hebraisk	2	2	2	=	=	=	=	=	=	6
Total-Summa	36	40	40	38	38	38	38	38	36	

56 Bilag II.

Timerne	Mandag.	Tirsdag.	Onsdag.	
8—9.		VII. Cl. A. Hebraist. VII. Cl. Latin. VI. Cl. A. Historie. VI. Cl. B. Latin. V. Cl. Latin. IV. Cl. A. Naturhistorie. IV. Cl. B. Mathematik. III. Cl. Frans. II. Cl. Regning. I. Cl. Historie.	VII. Cl. Latin. VI. Cl. A. Greæst. VI. Cl. B. Historie. V. Cl. Latin. IV. Cl. A. Latin. IV. Cl. B. Religion. III. Cl. Naturhistorie. II. Cl. Dans. I. Cl. Geographie.	VII. Cl. B. Hebraist. VII. Cl. Latin Sti VI. Cl. A. Historie. VI. Cl. B. Latin. V. Cl. Latin Sti IV. Cl. A. Mathemati IV. Cl. B. Geographie III. Cl. Religion. II. Cl. Dans Stii I. Cl. Geographie
9—10.		VII. Cl. Latin. VI. Cl. A. Greæst. VI. Cl. B. Mathematik. V. Cl. Latin. IV. Cl. A. Latin. IV. Cl. B. Naturhistorie. III. Cl. Historie. II. Cl. Geographie. I. Cl. Lydſt.	VII. Cl. Latin. VI. Cl. A. Latin. VI. Cl. B. Latin Stiil. V. Cl. Historie. IV. Cl. A. Lydſt. IV. Cl. B. Mathematik. III. Cl. Mathematik. II. Cl. Regning. I. Cl. Dans Stiil.	VII. Cl. Latin Sti VI. Cl. A. Mathemati VI. Cl. B. Latin. V. Cl. Latin Sti IV. Cl. A. Geographie IV. Cl. B. Latin Sti III. Cl. Historie. II. Cl. Lydſt. I. Cl. Lydſt.
10—11.		VII. Cl. Historie. VI. Cl. A. Lydſt. VI. Cl. B. Lydſt. V. Cl. Greæst. IV. Cl. A. Latin. IV. Cl. B. Naturhistorie. III. Cl. Historie. II. Cl. Geographie. I. Cl. Lydſt.	VII. Cl. Greæst. VI. Cl. A. Mathematik. VI. Cl. B. Greæst. V. Cl. Lydſt. IV. Cl. A. Historie. IV. Cl. B. Latin. III. Cl. Latin. II. Cl. Historie. I. Cl. Naturhistorie.	VII. Cl. Greæst. VI. Cl. A. Geographie VI. Cl. B. Mathematik V. Cl. Historie. IV. Cl. A. Latin. IV. Cl. B. Dans. III. Cl. Latin. II. Cl. Geographie I. Cl. Dans.
11—12.		VII. Cl. Greæst. VI. Cl. A. Naturlære. VI. Cl. B. Frans. V. Cl. Religion. IV. Cl. A. Greæst. IV. Cl. B. Latin. III. Cl. Latin. II. Cl. Frans. I. Cl. Religion.	VII. Cl. Historie. VI. Cl. A. Naturhistorie. VI. Cl. B. Latin Stiil. V. Cl. Frans. IV. Cl. A. Latin. IV. Cl. B. Greæst. III. Cl. Kalligraphie. II. Cl. Lydſt Stiil. I. Cl. Lydſt.	VII. Cl. Naturlære. VI. Cl. A. Latin Sti VI. Cl. B. Geographie. V. Cl. Greæst. IV. Cl. A. Dans. IV. Cl. B. Greæst. III. Cl. Latin. II. Cl. Frans. I. Cl. Religion.
12—1.		VII. Cl. Dans. VI. Cl. A. Latin. VI. Cl. B. Naturhistorie. V. Cl. Mathematik. IV. Cl. A. Frans. IV. Cl. B. Greæst. III. Cl. Mathematik. II. Cl. Regning. I. Cl. Regning.	VII. Cl. Mathematik. VI. Cl. A. Latin. VI. Cl. B. Dans. V. Cl. Naturhistorie. IV. Cl. A. Greæst. IV. Cl. B. Historie. III. Cl. Frans. II. Cl. Religion. I. Cl. Kalligraphie.	VII. Cl. Mathematik VI. Cl. A. Latin Sti VI. Cl. B. Greæst. V. Cl. Dans. IV. Cl. A. Greæst. IV. Cl. B. Kalligraphie. III. Cl. Frans. II. Cl. Naturhistori I. Cl. Regning.
1—2.		VII. Cl. Dans Stiil. VI. Cl. A. Latin. VI. Cl. B. Naturhistorie. V. Cl. Mathematik. IV. Cl. A. Frans. IV. Cl. B. Greæst. III. Cl. Mathematik. II. Cl. Regning. I. Cl. Regning.	VII. Cl. } Gymnastik. VI. Cl. A. } Gymnastik. VI. Cl. B. } Gymnastik. V. Cl. Mathematik. IV. Cl. A. Religion. IV. Cl. B. Frans. III. Cl. Dans. II. Cl. Kalligraphie. I. Cl. Gymnastik.	VII. Cl. Hebraist. VI. Cl. A. Dans. VI. Cl. B. Religion. V. Cl. Mathematik. IV. Cl. A. Kalligraphie. IV. Cl. B. Latin. III. Cl. Gymnastik.
2—3.		VII. Cl. Dans Stiil. VI. Cl. A. Religion. VI. Cl. B. Naturlære. V. Cl. } Gymnastik. IV. Cl. A. } Gymnastik. IV. Cl. B. } Gymnastik. III. Cl. Lydſt. II. Cl. Naturhistorie. I. Cl.	VII. Cl. } Gymnastik. VI. Cl. A. } Gymnastik. VI. Cl. B. } Gymnastik. V. Cl. Mathematik. IV. Cl. A. Religion. IV. Cl. B. Frans. III. Cl. Dans. II. Cl. Kalligraphie. I. Cl. Gymnastik.	VII. Cl. Ensemble. VI. Cl. Altisterne. VII. Cl. Ensemble.
3—4.	Sang. Bassist. og Tenor.	Sang.	Sang. Ensemble.	

Torsdag.	Fredag.	Øverdag.	Timerne
Gl. A. Hebraist.	VI. Gl. B. Hebraist.	VII. Gl. Latin.	8—9.
Gl. Latin.	VII. Gl. Latinst Stil.	VI. Gl. Latin.	
Gl. A. Græst.	VI. Gl. A. Mathematik.	VI. Gl. A. Græst.	
Gl. B. Historie.	VI. Gl. B. Latinst Stil.	VI. Gl. B. Historie.	
Gl. Latin.	V. Gl. Latinst Stil.	V. Gl. Latin.	
Gl. A. Latinst Stil.	IV. Gl. A. Frans.	IV. Gl. A. Naturhistorie.	9—10.
Gl. B. Frans.	IV. Gl. B. Historie.	IV. Gl. B. Religion.	
Gl. Geographie.	III. Gl. Naturhistorie.	III. Gl. Mathematik.	
Gl. Dansf.	II. Gl. Religion.	II. Gl. Dansf Stil.	
Gl. Historie.	I. Gl. Geographie.	I. Gl. Tegning.	
Gl. Græst.	VII. Gl. Latin.	VII. Gl. Græst.	
Gl. A. Latin.	VI. Gl. A. Latinst Stil.	VI. Gl. A. Mathematik.	
Gl. B. Tydft.	VI. Gl. B. Latinst Stil.	VI. Gl. B. Græst.	
Gl. Naturhistorie.	V. Gl. Latin.	V. Gl. Geographie.	
Gl. A. Historie.	IV. Gl. A. Mathematik.	IV. Gl. A. Latinst Stil.	10—11.
Gl. B. Mathematik.	IV. Gl. B. Naturhistorie.	IV. Gl. B. Historie.	
Gl. Mathematik.	III. Gl. Historie.	III. Gl. Religion.	
Gl. Tydft.	II. Gl. Kalligraphie.	II. Gl. Tydft.	
Gl. Tydft Stil.	I. Gl. Dansf Stil.	I. Gl. Dansf.	
Gl. Historie.	VII. Gl. Historie.	VII. Gl. Dansf.	
Gl. A. Tydft.	VI. Gl. A. Græst.	VI. Gl. A. Naturlære.	
Gl. B. Frans.	VI. Gl. B. Dansf Stil.	VI. Gl. B. Latin.	
Gl. Græst.	V. Gl. Frans.	V. Gl. Historie.	
Gl. A. Mathematik.	IV. Gl. A. Latin.	IV. Gl. A. Latinst Stil.	11—12.
Gl. B. Latin.	IV. Gl. B. Mathematik.	IV. Gl. B. Græst.	
Gl. Latin.	III. Gl. Latin.	III. Gl. Latin.	
Gl. Regning.	II. Gl. Naturhistorie.	II. Gl. Historie.	
Gl. Naturhistorie.	I. Gl. Religion.	I. Gl. Naturhistorie.	
Gl. Naturlære.	VII. Gl. Græst.	VII. Gl. Naturlære.	
Gl. A. Frans.	VI. Gl. A. Latin.	VI. Gl. A. Frans.	
Gl. B. Latin.	VI. Gl. B. Mathematik.	VI. Gl. B. Religion.	
Gl. Religion.	V. Gl. Tydft.	V. Gl. Græst.	
Gl. A. Latin.	IV. Gl. A. Historie.	IV. Gl. A. Tydft.	12—1.
Gl. B. Græst.	IV. Gl. B. Græst.	IV. Gl. B. Latinst Stil.	
Gl. Tydft.	III. Gl. Latin.	III. Gl. Geographie.	
Gl. Kalligraphie.	II. Gl. Frans.	II. Gl. Tegning.	
Gl. Dansf.	I. Gl. Tydft.	I. Gl. Tydft.	
Gl. Mathematik.	VII. Gl. Hebraist.	VII. Gl. Mathematik.	
Gl. A. Religion.	VI. Gl. A. Historie.	VI. Gl. A. Latin.	
Gl. B. Græst.	VI. Gl. B. Naturlære.	VI. Gl. B. Naturhistorie.	
Gl. Latin.	V. Gl. Græst.	V. Gl. Dansf Stil.	
Gl. A. Græst.	IV. Gl. A. Græst.	IV. Gl. A. Græst.	
Gl. B. Tydft.	IV. Gl. B. Latin.	IV. Gl. B. Tydft.	
Gl. Tegning.	III. Gl. Kalligraphie.	III. Gl. Frans.	
Gl. Frans.	II. Gl. Tydft Stil.	II. Gl. Regning.	
Gl. Kalligraphie.	I. Gl. Regning.	I. Gl. Kalligraphie.	
Gl.	VII. Gl.	VII. Gl.	1—2.
Gl. A. Naturhistorie.	VI. Gl. A. Dansf Stil.	VI. Gl. A. Gymnastik.	
Gl. B. Mathematik.	VI. Gl. B. Græst.	VI. Gl. B. Gymnastik.	
Gl. } Gymnastik.	V. Gl. Græst.	V. Gl. Mathematik.	
Gl. A. } Gymnastik.	IV. Gl. A. Religion.	IV. Gl. A. Dansf Stil.	
Gl. B. } Gymnastik.	IV. Gl. B. Dansf Stil.	IV. Gl. B. Latinst Stil.	
Gl. Dansf.	III. Gl. }	III. Gl. Dansf Stil.	
Gl. Historie.	II. Gl. }	II. Gl. Religion.	
Gl. Regning.	I. Gl. }	I. Gl. Kalligraphie.	
ang. Sopranisterne.	Sang.	Begynderne.	3—4.

S h e m a

over Examinationens Gang ved den offentlige
Examen i Metropolitaaskolen fra den 15de til
den 26de Juli 1850.

Ged den mundtlige Examen er for hver enkelt Prøve vedkommende
Examinateors Navn tilføjet.

III og II Classe ere, paa Grund af deres betydeligere Discipel-
antal, under hele den mundtlige Examen ansatte til Examination un-
der 2 forskellige Afdelinger (A og B); det samme er tilfældet med
V Classe i Latin og Græs.

V Cl. A bestaaer af Disciplene: 1. Joh. Møller, 2. G. Scharling, 3. A. Mourier, 4. Bruhn, 5. Koch, 6. B. Sørensen, 7. S. Smith, 8. Rothe, 9. A. Abrahams, 10. Aug. Fibiger, 11. C. Lange, 12. Th. Beck.

V Cl. B bestaaer af Disciplene: 1. A. Müller, 2. Lauritsen, 3. Topsøe, 4. Chr. Hansen, 5. Oldenburg, 6. Th. Hindenburg, 7. Bergh, 8. Roeder, 9. Bræstrup, 10. G. Sørensen, 11. Løse.

III Cl. A bestaaer af Disciplene: 1. W. Scharling, 2. Thom-
sen, 3. P. Casse, 4. Meier, 5. L. Thofte, 6. Johnsen, 7. Bar-
nekow, 8. Brorson, 9. G. Ring, 10. J. Lange, 11. Lautrup, 12. C. Birk, 13. Frydensberg.

III Cl. B bestaaer af Disciplene: 1. G. Hansen, 2. W. Møller, 3. A. Møller, 4. J. Thiele, 5. Knuth, 6. P. Jensen, 7. Bang, 8. ChristianSEN, 9. Larsen, 10. Neidell, 11. C. Danneskjold, 12. B. Dahl, 13. G. Danneskjold.

II Cl. A bestaaer af Disciplene: 1. Reiersen, 2. F. Wilse, 3. G. Beck, 4. Jac. Scavenius, 5. Christensen, 6. N. Thiele, 7. Skibsted, 8. Seerup, 9. B. Lund, 10. F. Holm, 11. Braëm, 12. Paludan, 13. Angelo.

II Cl. B bestaaer af Disciplene: 1. Gyberg, 2. Philipsen, 3. G. Müller, 4. Steenstrup, 5. Eberlin, 6. Schleisner, 7. Boed, 8. F. Ussing, 9. A. Thiele, 10. Berggreen, 11. C. Abrahams, 12. G. Casse, 13. F. Casse.

Skrifftlig Examen.

Mandagen den 15de Juli.

- 9-12. Samtlige Classer Dansk Stiil; 3-6. VI Cl. A—B og V Cl. Latinſt Version.

Tirsdagen den 16de Juli.

- 9-12. VI Cl. A og B, V Cl., IV Cl. A og B Latinſt Stiil.

- 9-11. II Cl. og I Cl. Regning.

- 3-5. VI Cl. A og B Fransſt Version; 5-7. VI Cl. A og B Ægyptisk Stiil.

Løverdagen den 20de Juli.

- 4-7. VI Cl. A og B. Historisk Udarbeidelse.

Efter den skrifftlige Examen Tirsdagen den 16de Juli afholdes Sangpreven 7-8 af Organist Berggreen.

Mundtlig Examen.

Torsdagen den 18de Juli.

V Classes Læseſtue.	III Classes Læseſtue.
8-11½. VI Cl. A. Latin. Can-didat Rielsen.	8-11. IV Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.
11½-2½. VI Cl. B. Mathema-tisk. Adjunct Petersen.	11-2. IV Cl. B. Græſt. Can-didat Kerrn.
4-6. III Cl. A. Geographie. Adjunct Riellerup.	4-6. II Cl. B. Fransſt. Pro-fessor Borring.
6-8. III Cl. B. Fransſt. Pro-fessor Borring.	6-8. I Cl. Dansk. Adjunct Rasmussen.

II Classes Læseſtue.

- 8-12. V Cl. Religion. Adjunct Jensen.
 12-2. II Cl. A. Dansk. Adjunct Holbech.
 4-6. III Cl. B. Ægypt. Adjunct Holbech.
 6-8. III Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.

Fredagen den 19de Juli.

V Clæsses Læsestue.	III Clæsses Læsestue.
8-12. VI Cl. A. Mathematik. Adjunct Petersen.	8-11. VI Cl. B. Historie. Overlærer Espersen.
12-2. IV Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	11-2. III Cl. A. Latin. Adjunct Brebs.
4-7. VI Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	4-6. VI Cl. B. Fransk. Professor Borring.
	6-8. III Cl. B. Dansk. Adjunct Rasmussen.

II Clæsses Læsestue.

8-11. V Cl. Fransk. Professor Borring.
11-12. V Cl. Hydſt. Adjunct Holbech.
4-6. II Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.
6-8. II Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.

Løverdagen den 20de Juli.

V Clæsses Læsestue.	III Clæsses Læsestue.
8-11. IV Cl. B. Hydſt. Adjunct Holbech	8-11½. VI Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.
11-12. VI Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.	11½-2. IV Cl. B. Geographie. Adjunct Riellerup.
4-6. III Cl. A. Dansk. Adjunct Rasmussen.	4-6. IV Cl. A. Fransk. Professor Borring.
6-8. I Cl. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	6-8. II Cl. Fransk. Professor Borring.

II Clæsses Læsestue.

8-11½. IV Cl. A. Mathematik. Adjunct Petersen.
11½-2. V Cl. A. Grafs. Overlærer Berg.
4-7. II Cl. B. Historie og Geographie. Candidat Dahl.

Mandagen den 22de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-11. III Cl. B. Latin. Adjunct Krebs.	8-11. III Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.
11-2. VI Cl. B. Græsk. Rector.	11-2. IV Cl. A. Ægypt. Adjunct Holbech.
4-6. VI Cl. B. Geographie. Adjunct Riellerup.	4-7. IV Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.
6-8. II Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	

II Classes Læsestue.

8-11. VI Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.
11-2. VI Cl. A. Naturlære. Adjunct Petersen.
3½-6. V Cl. B. Græsk. Overlærer Berg.
6-8. II Cl. B. Ægypt. Adjunct Holbech.

Tirsdagen den 23de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-11. IV Cl. A. Latin. Candidat Rielsen.	8-12. V Cl. Historie. Overlærer Espersen.
11-2. VI Cl. A. Ægypt. Adjunct Holbech.	12-2. III Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.
4-7. I Cl. Historie og Geographie. Candidat Dahl.	4-6. III Cl. A. Fransk. Professor Borring.
	6-8. III Cl. B. Geographie. Adjunct Riellerup.

II Classes Læsestue.

8-10½. VI Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.
10½-2. IV Cl. B. Mathematik. Adjunct Petersen.
4-7. IV Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.

Onsdagen den 24de Juli.

V Clæsses Læsestue.	III Clæsses Læsestue.
8-11. V Cl. A. Latin. Adjunct Krebs.	8-11. IV Cl. B. Historie. Overlærer Espersen.
11-1½. VI Cl. B. Tysk. Recitor.	11-1½. III Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.
4-7½. VI Cl. A. Græsk. Overlærer Berg.	4-7. II Cl. A. Historie og Geographie. Candidat Dahl.

II Clæsses Læsestue.

- 8-10. II Cl. B. Dansk. Adjunct Holbech.
 10-2½. V Cl. B eg A. Matematik. Adjunct Petersen.
 5-7½. III Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.

Torsdagen den 25de Juli.

V Clæsses Læsestue.	III Clæsses Læsestue.
8-11. V Cl. B. Latin. Adjunct Krebs.	8-10½. III Cl. A. Tysk. Adjunct Holbech.
11½-2. I Cl. Religion. Adjunct Jensen.	11-2½. VI Cl. B. Latin. Overlærer Berg.
3½-6. IV Cl. A. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	4-6½. IV Cl. B. Fransk. Professor Borring.
6-8. II Cl. B. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.	6½-8½. VI Cl. A. Hebraisk. Adjunct Krebs.

II Clæsses Læsestue.

- 8-10½. III Cl. B. Matematik. Candidat Dahl.
 10½-1. VI Cl. A. Geographie. Adjunct Riellerup.
 5-8. IV Cl. A. Græsk. Candidat Bern.

Fredagen den 26de Juli.

V Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
8-10. II Cl. A. Thysk. Adjunct Holbech.	8-11. IV Cl. B. Latin. Candi- dat Rielsen.
10-12. I Cl. Thysk. Adjunct Rasmussen.	11-2. III Cl. B. Historie. Over- lærer Espersen.
12-2½. VI Cl. B. Hebraisk. Adjunct Krebs.	3-5½. III Cl. A. Mathematik. Candidat Dahl.
5-8. V Cl. Geographie. Ad- junct Riellerup.	5½-8. VI Cl. B. Naturlære. Adjunct Petersen.

II Classes Læsestue.

- 8-11. V Cl. Naturhistorie. Adjunct Riellerup.
12-2½. IV Cl. A. Geographie. Adjunct Riellerup.
4-6½. VI Cl. A. Frans. Professor Borring.
-

Løverdagen den 27de Juli Eftermiddag 6-8 afholdes med samtlige Classer Gymnastikproven af Lieutenant v. Holmsted.

Løverdagen den 27de Juli om Formiddagen Kl. 8 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple; Mandagen den 29de Juli afholdes Lærerforsamling i Anledning af Censuren; Onsdagen den 31te Juli Kl. 12 foretages Translocationen. Sommerferien varer fra 1ste til 31te August, og Mandagen den 2den September begynder Undervisningen for det nye Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Examen og Translocationen indbydes herved Disciplenes Fædre og Foresatte samt andre Skolens og Videnskaberne Velhyndere.

Metropolitanskolen i Juli 1850.

B. Borgen.